

panorama

inforegio

35

2010. őszi

Úton a nagyobb fokú társadalmi befogadás felé –

A regionális politika szerepe

AZ OLVASÓKHOZ

Dirk Ahner

KÖRKÉP

Nagyobb fokú társadalmi befogadás – regionális perspektívából

3

4-6

7-9

INTERJÚ

Karima Delli – Fintan Farrell – Paul Bevan

10

A 2010-ES EURÓPAI ÉV

Társadalmi befogadás és a szegénység elleni küzdelem

11

EURÓPAI SZOCIÁLIS ALAP

Kitörés a szegénység ördögi köréből

12-13

KIREKESZTÉS ÉS VÁROSFEJLESZTÉS

Társadalmi befogadás és kohéziós politika – városi perspektívából

14-15

BEFOGADÁS ÉS ETNIKAI KISEBBSÉGEK

Az etnikai kisebbségek társadalmi befogadása: a romák példája
Regionális alapok segítenek a bevándorlóknak a vállalkozásalapításban

16

A JASMINE ÉS A PROGRESS

Új uniós eszközök a mikrohitel iránti kereslet kielégítésére

17

EGÉSZSÉGÜGY ÉS TÁRSADALMI BEFOGADÁS

Érvek a közösségi alapú gondozás mellett

18-22

EURÓPÁT JÁRVA

ACCES – Befektetés a fiatalokba a határok mentén
Számítógépes ismeretek – Ablak a jövőre
RobotDalen – Okos segítők a független életvitel érdekében
Roma integráció – Kampány a változásért
A leghátrányosabb helyzetűek támogatása Magyarországon

23

A SZÍNFALAK MÖGÖTT

Az ERFA változásai: csökkenő bürokrácia, nagyobb rendelkezésre álló összeg

24-25

RENDSZERES HELYZETJELENTÉSÜNK

Projektek határok nélkül
A Versenyképes Egészségügyi Szolgáltatások és a Longlife projektek

26-27

HÁLÓZATÉPÍTÉS

Régiók a Gazdasági Változásért – a fenntartható növekedés útján
A Régiók Bizottságának fóruma a kirekesztésről

28

ESEMÉNYNAPTÁR – SZÓLJON HOZZÁ!

Fotók (oldalszám):

Címlap és 2., 4., 6., 7., 9., 11., 14-15., 16., 17., 21., 23., 26. oldalak: © EK

13. oldal: © iStockphoto

14. oldal: © Nyílt Társadalom Intézet (Open Society Institute)

18. oldal: © ACCES

19. oldal: © Olga Posaškova

20. oldal: © Inmotion Intelligence AB

22. oldal: © Huszti Levente (NDA), Kopcsik István (Multikulturális Pedagógiai Intézet)

24. oldal: © Longlife – TU Berlin, tek

25. oldal: © Pekka Fali

26. oldal: © Régiók Bizottsága

Ez a magazin angol, francia és német nyelven újrahasznosított papírra nyomtatva jelenik meg.

Elektronikus változata 21 nyelven az alábbi címen érhető el: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/panora_hu.htm

A kiadványban szereplő szövegek a szerzők személyes nézeteinek adnak hangot, amelyek nem feltétlenül tükrözik az Európai Bizottság véleményét.

Európa jövője – mint globálisan versenyképes szereplő, mint olyan hely, ahol jó élni, dolgozni és nyugdíjba vonulni, mint társadalmi modell, amelyet olyan távoli helyeken is mintának tekintenek, mint Brazília – attól függ, képesek vagyunk-e polgáraink részére megadni a lehetőséget, hogy a társadalom aktív, megbecsült és elégedett tagjai legyenek. 2010-ben, a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai évében külön hangsúlyt kap annak szükségessége, hogy egy befogadóbb Európát építsünk, ami alapvető eleme a hosszú távú gazdasági növekedésnek, a több és jobb munkahelynek és a társadalmi kohézióknak.

Ezeket a célokat támogatják az EU kohéziós politikája keretében az olyan pénzügyi eszközök bevonásával vállalt fellépések, mint az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és az Európai Szociális Alap (ESZA). Ez a két kulcsfontosságú eszköz az elmaradottabb területeknek új lehetőségeket biztosító közlekedési infrastruktúrális fejlesztésétől az élethosszig tartó tanulásig különféle programokra biztosít támogatást. A Panorama hat projektet mutat be szerte Európából, amelyek megmutatják, miként segít az ERFA-támogatás a társadalom sérülékenyebb csoportjainak a kirekesztés elleni küzdelemben.

Mi a kohéziós politika szerepe a szegénység és a társadalmi kirekesztés enyhítésében? Hogyan lehelhetünk új életet a gazdaságilag rossz helyzetű városrészeinkbe? Mennyire felelnek meg az érvényben levő szabályozások a változó Európában? A fenti kérdések mérlegelése mellett a társadalmi befogadás területének három kulcsszereplőjével is interjút készítettünk és megtudtuk, szerintük melyek a fő prioritások.

Az „Európa 2020” egy stratégiai jövőkép a 21. századi Európáról. Megmutatja, hogy az EU miként jöhet ki megerősödve a gazdasági válságból, és hogyan válhat tudásalapú, fenntartható és befogadó gazdasággá, amely a foglalkoztatás, termelékenység és társadalmi kohézió tekintetében egyaránt élen jár.

A kohéziós politika, amely az emberek szintjén fejti ki hatását, alapvető szerepet játszik a 2020. évi stratégia céljainak elérésében, biztosítva, hogy azok se maradjanak a partvonalon, akiket a kirekesztés veszélye fenyeget. A teljes körű részvételen alapuló társadalom előnyeik először a régiókban válnak érezhetővé.

Dirk Ahner

Főigazgató, Európai Bizottság
Regionális Politikai Főigazgatóság

NAGYOBB FOKÚ TÁRSADALMI BEFOGADÁS – REGIONÁLIS PERSPEKTÍVÁBÓL

Az EU 2010-et a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai évének nyilvánította. A Panorama jelen számát e kérdéskör tárgyalására szánjuk, és közelebbről is megvizsgáljuk, hogy a regionális politika által finanszírozott fellépések miként mozdítják elő az EU befogadó és termelékeny társadalom létrehozására irányuló céljait.

Mik az Európai Év céljai?

Az Európai Év egyik fő célkitűzése az EU szegénység és társadalmi kirekesztés elleni harc melletti elkötelezettségének megújítása. A jelentős kihívások – például az éghajlatváltozás és az EU demográfiai profilja, hogy csak kettőt említsünk – és a közelmúlt gazdasági válsága közepette nyilvánvaló, hogy Európa nem engedheti meg magának, hogy cselekedni hajlandó és képes embereket a társadalom perifériáján tartson.

Az Európai Év célja, hogy ébresztőt fújjon, megkísérelje lebontani a sztereotípiákat, valamint hangot adjon a kirekesztve és szegénységben élőknek. A partnerség és szolidaritás európai alapelveire építve 2010-ben közvetlenül a szegénység okait igyekeznek orvosolni, ezzel biztosítva, hogy mindenki teljes és aktív szerepet játszhasson a társadalomban. További cél a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni meglévő programok és kezdeményezések jobb összehangolása.

A szegénység csökkentése a kulcs a kirekesztés elleni harcban

A regionális fejlettség szintje jelentős mértékben befolyásolja egy adott országon belül a szegénységet. A legújabb becslések szerint a szegénységi küszöb alatt élők aránya azt mutatja, hogy a kohéziós politika általi támogatás azon országokban és régiókban koncentrálódik, ahol a relatív szegénység a legmagasabb. A támogatás eljut a rászorulókhöz.

A kohéziós politika fő célja nem a szegénység csökkentése, és nem is a nemzeti jóléti rendszerek megváltoztatására irányul, de a támogatás eljut a célcsoportokhoz az olyan projektek keretében, amelyek az esélyegyenlőség és az életminőség javítását és a munkalehetőségek bővítését szolgálják, hiszen ezek mindegyike csökkenti a szegénységi küszöb alatt élők arányát.

Hogyan járul hozzá a regionális politika az EU céljainak eléréséhez?

Az EU regionális politikájának célja, hogy felszámolja a régiók közötti gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségeket annak érdekében, hogy elősegítse a harmonikus, kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődést az Európai Közösségben. Az EK-szerződés 158. cikke kimondja, hogy a Közösség „a különböző régiók fejlettségi szintje közötti egyenlőtlenségek és a legkedvezőtlenebb helyzetű régiók vagy szigetek — a vidéki térségeket is beleértve — lemaradásának csökkentésére törekszik.”

KI VAN A LEGNAGYOBB VESZÉLYBEN?

A leginkább veszélyeztetettek közé tartoznak az idősek, az egyszülős és nagy családban élők, a gyermekek és fiatalok, a fogyatékosokkal élők, valamint a 10-12 milliós európai roma etnikai kisebbséghez tartozók. Mindezekben a csoportokban a nők jóval kitettebbek a szegénység és a társadalmi kirekesztés veszélyének, mint a férfiak.

Ezek nehezen elérhető célok, figyelembe véve az EU régiói között méretüket, elhelyezkedésüket, jövedelmi szintjüket és politikai fontosságukat illetően fennálló hatalmas különbségeket. Az EU bővítései ugyancsak jelentős változásokat okoztak, hiszen a jelenlegi 27 tagállam régiói közötti egyenlőtlenségek kétszer akkorák, mint a 2004 előtti 15 tagú EU-ban voltak.

A kohéziós politika jelenlegi gyakorlatában – melyben a források az egy főre eső GDP alapján kerülnek felosztásra – több támogatás esik azokra a régiókra, melyek lakosságának nagyobb része él abszolút szegénységben.

Vannak országok, amelyekben látszólag jólét uralkodik, ám egyes térségekben sok a szegénységben élő. A kevésbé fejlett országokban a szegénység általában alacsonyabb a fővárosi régióban. Más országokban éppen fordítva, a főváros régiójában magasabb a szegények aránya, mert a tehetősebb háztartások már elköltöztek onnan.

A fejletlenebb országok részesülnek a kohéziós politikából származó támogatások nagy részében, és nyilvánvalóan jóval több ezekben a nélkülözésben élő ember (abszolút szegénységben élőknek tekintendők azok, akik a kilenc alapvető szükségletből három vagy több tekintetében nélkülöznek).

A kohéziós politika a fejlettebb országok konvergenciaregióiban relatív szegénységben élőket is megcélozza. Az olyan régióknak juttatott támogatás, mint Wales az Egyesült Királyságban, Vallónia egyes részei Belgiumban, vagy éppen Dél-Olaszország és Dél-Spanyolország azt bizonyítja, hogy ezekbe a régiókba is jut a szegénység csökkentésére irányuló segítség.

A regionális versenyképességi és foglalkoztatási cél ugyanezt a kérdést egy másik irányból közelíti meg, figyelembe véve az átlagosnál magasabb munkanélküliségi és az alacsony iskolázottsági mutatókat, amelyek szoros korrelációt mutatnak mind a relatív, mind az abszolút szegénységgel.

Egymást kiegészítve működik az ERFA és az ESZA

Fontos beruházni a társadalmi és gazdasági infrastruktúrába, amely ahhoz szükséges, hogy a hátrányos helyzetű közösségekben élő emberek élni tudjanak a máshol rendelkezésre álló képzési és álláslehetőségekkel. Az ERFA támogatás kulcsfontosságú hozzájárulásokat tehet ezen a téren azért, hogy az egyén számára az e lehetőségekhez való hozzáférést elősegítő fejlesztéseket támogató.

A vállalkozások támogatása különösen a kis- és középvállalkozásokra, valamint az induló vállalkozásokra irányul.

„Meggyőző bizonyítékok vannak arra vonatkozóan, hogy az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) támogatása nagyobb beruházásokat eredményezett a vállalkozások részéről, valamint fokozta a kutatási és fejlesztési tevékenységet. Például az egy munkavállalóra eső K+F befektetés a kelet-németországi Tübingiában csaknem két és félszeresére emelkedett a támogatott vállalkozások esetében. Ez egyértelműen kedvező hatás” – mondta Dirk Ahner, regionális politikáért felelős főigazgató.

Az ERFA befektetések jobb munka- és képzési lehetőségeket eredményeznek azért, hogy támogadják az alábbiakat:

- helyi munkaerő-közvetítési rendszerek, amelyek a hátrányos helyzetű személyeket munkalehetőségekhez juttatják;
- helyi képzési/oktatási, valamint számítógépes képzőközpontok felújítása és fejlesztése;
- biztonságos közlekedési központok, amelyek összekapcsolják a lehetőségeket az igényekkel;
- befektetés az infokommunikációs lehetőségekhez való helyi hozzáférés javításába.

2007 és 2013 között 347 milliárd eurót, a Közösség költségvetésének 35,7 %-át fekteti be az EU a kohéziós politika eszközei útján a regionális növekedési célok támogatására és a munkahelyteremtés ösztönzésére. Ezek révén a kohéziós politika segíti az embereket a szegénységből való kilábalásban.

Az Európai Szociális Alap (ESZA) által nyújtott finanszírozás támogatja a hátrányos helyzetű és fogyatékkal élő emberek fenntartható munkaerő-piaci integrációját. Ennek elérésére egyebek mellett az alábbi tevékenységek szolgálnak:

- kifejezetten a hátrányos helyzetű és a fogyatékkal élő emberek igényeire szabott tanácsadás és képzés;
- az integrációhoz és a munkába álláshoz vezető utak felkínálása, illetve munkahelyek létrehozása a hátrányos helyzetű és fogyatékkal élő emberek részére a szociális gazdaság keretében;
- a hátrányos helyzetű és a fogyatékkal élő emberek vállalkozásának támogatása;
- figyelemfelhívó kampányok a hátrányos megkülönböztetés leküzdése, a hozzáállás megváltoztatása és a munkahelyi sokszínűség népszerűsítése céljából.

A szükségletekhez alkalmazkodó ERFA

De mindez nem csupán a munkahelyekről szól. 2010 májusában az ERFA úgy módosult, hogy csökkentse a rossz lakásviszonyok között élő, a társadalom peremére szorult közösségek szegregációját. A változások célja az volt, hogy javuljon a gazdasági és társadalmi kohézió. A támogathatóság körébe tartozik immáron a közhatóságok vagy non-profit szervezetek tulajdonában levő meglévő épületek felújítása és használati céljának módosítása, amennyiben ezáltal alacsony költségű lakhatási lehetőséget biztosítanak kisjövedelmű háztartások vagy sajátos igényekkel rendelkező emberek számára. A meglévő lakások kiváltására irányuló korlátozott beavatkozási lehetőségek – ideértve az új lakások építését is – ugyancsak támogatható költségé váltak.

És a hatás?

Az ERFA és a Kohéziós Alap erőteljesen a régiók és a tagállamok gazdasági fejlődésének előmozdítására összpontosít. Ez a társadalmi kirekesztés elleni fellépés egyik legfontosabb módja: olyan gazdasági tevékenységek ösztönzése, amelyek több és jobb minőségű munkalehetőséget generálnak.

A legfrissebb értékelések alátámasztják az alapok sikerességét a növekedés ösztönzése és a munkahelyteremtés terén. Két makrogazdasági modell is arra a következtetésre jutott, hogy az alapoknak jelentős hatásuk volt a gazdasági növekedésre, különösen a konvergenciaregiókban 2000 és 2008 között. A tagállamok jelentései szerint mintegy egymillió munkahely jött létre a vállalkozások támogatása révén a 2000 és 2006 közötti időszakban.

” a legújabb becslések szerint ... a kohéziós támogatás eljut a rászorulókhöz ”

Az ERFA erőforrásainak egy jelentős részét a társadalmi, területi és környezeti kohézióra fordítják. A támogatott projektek közé tartozik a társadalmi infrastruktúra fejlesztése vagy létrehozása, a falvak, belvárosok, régi ipartelepek és történelmi emlékművek felújítása.

Az ilyen típusú projektek – az idegenforgalmi létesítmények fejlesztésére irányulókat is beleértve – céljaira használták fel az ERFA teljes támogatásainak csaknem egyharmadát az 1. célkitűzés hatálya alá tartozó régiókban és 36 %-át a 2. célkitűzés hatálya alá tartozó régiókban 2000 és 2006 között, és az arányok hasonlóak a jelenlegi, 2007-2013-as időszakban is.

A 2000 és 2006 közötti időszak értékelései arra a következtetésre jutnak, hogy a környezetiinfrastruktúra-projekteknek kézzelfogható eredményei voltak. Például jelentős számú háztartást csatlakoztattak rá EU-szerte hátrányos helyzetű régiókban ivóvíz- vagy csatornahálózatra (14 millió embert csatlakoztattak jobb ivóvíz-hálózatra és 20 millió ember részesült a szennyvíz-kezelési projekteknek köszönhetően jobb szolgáltatásban).

Az eredmény? Városok és falvak Európa-szerte – ideértve rossz állapotban levő, korábbi ipari területeket és gazdasági nehézségekkel küszködő belvárosokat is –, amelyek vonzóbb környezetet kínálnak az ott élő, dolgozó és odalátogató embereknek.

Bár nincs elfogadott mutató vagy adathalmaz a fenti hatások számszerűsítésére, az értékelések arra a következtetésre jutnak, hogy ezek a projektek kétségtelenül javították az életkörülményeket és az életminőséget, valamint a területi egyensúlyt azáltal, hogy embereket és vállalkozásokat vonzottak az érintett helyekre.

A CSÚCSTECHNOLÓGIA ELÉRI A VIDÉKI FRANCIAORSZÁG SZÍVÉT

Bármennyire vidékies és elszigetelt is az Auvergne régió, mindazonáltal élen járt Franciaországban abban, hogy elsőként biztosított nagysebességű internetelérést a teljes lakosság számára, köszönhetően a regionális versenyképesség és foglalkoztatás célkitűzés alapján kapott ERFA támogatásnak. A RegioStars 2010 díjat is elnyert projekt sokak által várt fejlődést hozott a régióknak, ahová nemrégiben nagy számban költöztek fiatalok és hoztak ott létre vállalkozásokat.

Cécile Hesse és Gael Romier két fiatal fotográfus, akik Auvergne-ben vetették meg a lábukat. Amikor megérkeztek, egyetlen kép elküldése egy ügyfelüknek akár 20 percig is eltarthatott. Az új, nagysebességű, szélessávú hozzáféréssel ugyanez szinte csak egy pillanatot vesz igénybe. „Lehetővé vált, hogy fejlesszük a vállalkozásunkat és mindenekelőtt, hogy a régióknak maradhassunk” – mondta el Hesse.

A régió új életre kelt 2009 óta, amikor számos új kezdeményezés látott napvilágot – többek között Mazayes város általános iskolájában is, ahol a gyerekek az új iskolai honlapot hozták létre. Etienne Anquetil igazgatónak nincs kétsége afelől, hogy mind a gyerekek, mind a szülők örömmel látják, hogy az iskolájuk végre utoléri a kor társadalmát.

A gyors és mindenkire kiterjedő internet-hozzáférés minden ágazatot átalakított: az egészségügy, a gazdaság, az oktatás és az idegenforgalom egyaránt részesült a kedvező hatásokból.

Szélessávú internet Auvergne-ben, 2006 és 2009 között

Teljes költségvetés: 38 500 000 €

ERDF-támogatás: 26 %

René Souchon (jobbról), az Auvergne-i Regionális Tanács elnöke átveszi a RegioStars díjat Johannes Hahn regionális biztostól

KARIMA DELLI

Európai parlamenti képviselő

Karima Delli a Zöldek/Európai Szabad Szövetség frakció képviselője, a Regionális Fejlesztési Bizottság tagja, a Várospolitikai Pártközi Csoport alelnöke és a Jeudi Noir (Fekete Csütörtök) nevű csoport aktivistája.

Reményei szerint mit ér el a szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai éve?

Az EU nem fogja megoldani a szegénység és a társadalmi kirekesztés problémáit egy év alatt. De – miután a Lisszaboni Stratégia megbukott – ennek az európai évnek a célja a válság áldozatául esett 84 millió ember (különösen a dolgozó szegények) és mindazok láthatóvá tétele, akik nap mint nap azért dolgoznak, hogy a kirekesztett és a társadalom peremére sodródott emberek méltóságban élhessenek. Ezt követően remélem, képesek leszünk megbirkózni a szegénységgel azáltal, hogy meggyőzzük az Európai Bizottságot, hogy javaslatot terjesszen be a minimáljövdelemről és a hátrányos megkülönböztetés elleni harcról szóló keretirányelvekre vonatkozóan, hogy megvédjük a szolgáltatásokhoz való egyetemes hozzáférést, és hogy minden tagállamban elismertessük a lakhatáshoz való jogot.

Hogyan látja szerepüket a szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelemben?

Úgy gondolom, európai parlamenti képviselőként szerepünk az, hogy szót emeljünk azokért, akik szegénységben élnek, valamint mindazokért a szervezetekért, amelyek a szegénység ellen küzdenek, és azokért, akik megoldásokat nyújtanak a mindennapi életben. Mindig azt mondom, hogy nem az emberekért, hanem az emberekkel együtt kell politikai döntéseket hoznunk. Ennek az európai évnek lehetővé kell tennie, hogy összegyűjtjük a legjobb gyakorlatokat a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni harc terén és megmutassuk, hogy van remény a legsérülékenyebb emberek számára is. Továbbá ökológusként úgy gondolom, meg kell nyomnunk a vérszcengőt, nem csak a társadalmi egyenlőtlenségek terén, de a környezeti igazságtalanságot illetően is. A koppenhágai konferencia kudarcát követően a legszegényebbek, a legrosszabb lakhatási körülményekkel rendelkezők és a legbizonytalanabb megélhetésű emberek fogják megfizetni az éghajlatváltozás árát.

Hogyan fognak az ERFA szabályainak a marginalizált közösségek lakhatásával és energiatakarékos épületek népszerűsítésével kapcsolatos közelmúltbeli változásai hozzájárulni a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni harchoz?

Ez az új rendelet a legjobb példája annak, amit én az éghajlatváltozás és a társadalmi kirekesztés elleni harc közti kapcsolatról mondtam. Jelentős előrelépést jelent a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életkörülményeinek javításában, hiszen minden tagállamban lehetővé teszi támogatások igénylését az ERFA-ból lakások felújítására és építésére, valamint az energia-szegénység elleni küzdelemre. Régóta vártak már erre a javaslatra mindazok, akik a marginalizált közösségek, különösen a romák integrációs jogainak tiszteletben tartásáért kampányolnak.

De most, hogy ilyen jól haladunk, nem állhatunk meg. Nagy figyelmet kell fordítanunk ezeknek az alapoknak a tényleges felhasználására, mivel a támogatások nem eredményezhetik a marginalizált közösségek ingatlanspekulációk általi kirekesztését a városközpontokból a bérleti díjak robbanásszerű emelkedésével.

Biztosítanunk kell, hogy minden érdekelt bevonunk a városrehabilitációs projektekbe, beleértve a helyi hatóságokat, a köztulajdonban levő beruházási bankokat és az olyan európai hálózatokat, mint a Polgármesterek Szövetsége, hogy minden egyes sérülékeny társadalmi csoport valóban elegendő támogatáshoz jusson és hosszú távon méltóságteljes életet élhessen.

” Jelentős előrelépést jelent a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életkörülményeinek javításában ”

A kirekesztés vidéken is érzékelhető

FINTAN FARRELL

Az EAPN (Európai Szegénység Elleni Hálózat) igazgatója

Fintan Farrellt 2002-ben nevezték ki az Európai Szegénység Elleni Hálózat (Anti-Poverty Network, EAPN) igazgatójává. Előzőleg, 1996 és 2000 között volt már az EAPN igazgatója, valamint a Szociális Platform és az EU Civil Társadalom Kontaktcsoportjának elnöke is.

Reményei szerint mit ér el a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai éve?

Azt reméljük, hogy elgondolkodtatja az embereket arról a típusú társadalomról, amelyet építeni kívánunk, és eljuttatja az emberekhez azt az üzenetet, hogy az egyenlőbb társadalmak mindenki számára jobbak. Az európai év válságos időszakra esik. Úgy tűnik, mintha a szegény embereket kérnénk arra, viseljék ennek a terheit.

A szegénységet és társadalmi kirekesztést egyértelműen olyan kihívásként kell meghatározni, melyekkel az Európa 2020 stratégia keretében szembe kell nézni. A szegénység okait is szükséges kezelni, valamint meg kell értetnünk, hogy a vagyoni egyenlőtlenségek hatékony újraelosztási mechanizmusok általi csökkentése egy jobb és méltányosabb EU létrejöttének előfeltétele.

Az év célja az is, hogy a közhatalóságok részéről helyi és nemzeti szinten egyaránt általánossá váljon a szegénység elleni küzdő társadalmi célú szervezetek munkája iránti következetesebb elkötelezettség és támogatás.

Hogyan látja szerepüket a szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelemben?

Az EAPN a szegénységben élő emberek érdekeinek védelmét tűzte ki célul erre vonatkozó uniós politikák és programok befolyásolásával. A hálózat figyelemmel kíséri majd, hogyan kezeli az Európa 2020 stratégia és a Szegénység Elleni Platform a szegénység és a társadalmi kirekesztettség problémáit. Azt is értékelni fogjuk, hogyan járulnak hozzá a foglalkoztatáspolitikák a befogadóbb munkaerőpiacok létrejöttéhez és hogyan használják a strukturális alapokat a társadalmi befogadás javítására. Ennek érdekében lehetőséget biztosítunk nem kormányzati szervezetek számára, hogy megosszák tapasztalataikat e politikák és programok gyakorlati végrehajtásával kapcsolatban, illetve új területeket javasoljanak az uniós fellépések számára. A szegénységben élő emberek közvetlen részvétele központi jelentőségű az EAPN jelenleg is végzett munkájában.

Milyen módon tud a kohéziós politika hozzájárulni az Európa 2020 stratégia azon céljához, hogy 2020-ra 20 millió embert emeljenek ki a szegénységből?

A cél eléréséhez, hogy 2020-ra 20 millió embert emeljünk ki a szegénységből, a kohéziós politikát több területet átfogó eszközként kell használni a társadalmi befogadás biztosítására. Az ERFA-t és az ESZA-t innovatívabb és egymást kiegészítőbb módon kellene használni, hogy valóban választ adjunk a legsérülékenyebb csoportok igényeire és ezek valóban hozzáférhetőek legyenek a szociális területeken működő nem kormányzati szervezetek részére. Az EAPN azt szeretné, hogy a jelenlegi növekedési és munkahely-teremtési modellek a sérülékeny embereknek kedvezőbb irányba változzanak. Ennek módjai közé tartozik az aktív integráció, a szociális innováció, új szociális szolgáltatások, zöld munkahelyek és technológiák azok számára, akik legtávolabb vannak a munkaerőpiactól.

Míg a strukturális alapok kifejezett hangsúlyt kapnak az Európa 2020 stratégiában, minden uniós pénzügyi eszközt mozgósítani kell ahhoz, hogy hozzájáruljanak a stratégiában rögzített szegénységcsökkentési cél eléréséhez. Egy e célt szolgáló uniós pénzügyi eszköznek három kulcsfontosságú célkitűzést kellene támogatnia: a jogokhoz való hozzáférést, ezen belül különösen az általános érdeklődésre számot tartó minőségi szolgáltatásokhoz való megfizethető hozzáférést illetően; a társadalmi befogadást, különös tekintettel az integrált aktív befogadás fejlesztésére; valamint a kulcsszereplők részvételét.

A TÉMÁRÓL BŐVEBBEN:

<http://www.eapn.eu/index.php?lang=en>

” A kohéziós politikát több területet átfogó eszközként kell használni a társadalmi befogadás biztosítására ”

A Három Város Kezdeményezés (Three Towns Initiative) – az angliai Yorkshire és Humberside részeinek megújítása

PAUL BEVAN

Az EUROCITIES főtitkára

Az EUROCITIES Európa nagyvárosainak 1986-ban létrehozott hálózata, melynek 140 város a tagja. Ezekben él az EU népességének 25 %-a. Paul Bevan 2008 novemberében lett a szövetség főtitkára, miután az Egyesült Királyságban vezető pozíciókat töltött be helyi és regionális kormányzati szinten is.

Reményei szerint mit ér el a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai évek?

Az európai éveknek fel kell hívnia a figyelmet arra, hogy a szegénység elleni küzdelem nem pusztán emberbaráti gesztus. Európa lakói a mi legnagyobb gazdasági értékünk – a humán tőkénk. Az Európa 2020 stratégia felismeri, hogy nem lehetünk versenyképesek a globális gazdaságban, ha nem használjuk ki teljes egészében ezt a potenciált. A készségekbe való befektetés, a jó álláslehetőségek és társadalmi befogadás egyértelmű gazdasági megtérülést biztosítanak éppúgy, mint polgáraink életminőségének közvetlen javítása.

Hogyan látja szerepüket a szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelemben?

A szegénység és kirekesztés túlnyomórészt városi problémák. Még Európa legvirágzóbb városaiban is magas fokú a nélkülözés, gyakran bizonyos környékekre koncentráltan. Ebből kifolyólag az EUROCITIES 2010. évi kampányában arra helyezte a hangsúlyt, hogy felhívja a figyelmet a szegénység városi dimenzióira.

A városi önkormányzatok jó helyzetben vannak ahhoz, hogy ezeket a problémákat többdimenziós megközelítésben kezeljék. Oktatás és képzés, a munkakeresésben való segítségnyújtás, üzleti tanácsadás, jobb lakhatási lehetőségek, az egészségügyi, szociális és családtámogatási rendszer fejlesztése, közösségi közlekedés, élhetőbb környezet, civil részvétel – mindezeket integrált módon kell megszervezni ahhoz, hogy valódi, tartós változásokat érjünk el ezeken a hátrányos helyzetű területeken. Ez a következtetés erőteljesen megjelent a „Városok a Szegénység és a Kirekesztés Ellen” kampány eseményein is, melyeket az EUROCITIES rendez Európa-szerte.

A gyakorlatban azonban a szegénység és a kirekesztés jelentik talán a legnagyobb kihívást bármely város polgármesterének. A polgárok, civil szervezetek és vállalkozások motiválása, különböző ügynökségek összehangolása és az új munkamódszerek megtalálása mind magas színvonalú politikai vezetést igényelnek. Mindez meglehetősen erőforrás-igényes feladat is. Az EUROCITIES nem csak a tapasztalatcserét szorgalmazza a tagvárosok között, de amellet is érvelünk, hogy nagyobb hatáskört is biztosítsanak a városi önkormányzatoknak arra, hogy ezeket az összetett problémákat megoldják.

Hogyan használhatják fel az európai városok a kohéziós politikát a szegénység és társadalmi kirekesztés felszámolására?

Az EU kohéziós politikája rendkívül fontos szerepet játszik az új lehetőségek feltárásában, melyek segítik a városokat e kihívások legyőzésében. A városi önkormányzatok képesek voltak megmutatni, hogy ez az integrált megközelítés kulcsfontosságú a tartós siker elérésében. A jelenlegi gazdasági válság során a kihívások, melyekkel városaink szembenéznek, nagyobbak, mint valaha.

Európa népességének háromnegyede városokban él és az EU GDP-jének 85 %-a a városokban keletkezik, tehát a fenntartható európai fellendülés virágzó városok nélkül elképzelhetetlen. Akár nagyvárosban élünk, akár nem, mindannyiunk érdeke, hogy az európai városok továbbra is vonzzák a befektetéseket, valamint innovációt és jólétet generáljanak. A kohéziós politikának van esélye arra, hogy kulcsszerepet játsszon az Európa 2020 céljainak megvalósításában, egyfajta folyamatos városi újjászületés és társadalmi kohézió támogatásával szerte az Unióban.

A TÉMÁRÓL BŐVEBBEN:

<http://www.eurocities.eu/main.php>

Interaktív autópári mérnöki képzési program a regionális alapok támogatásával Máltán

” A készségekbe való befektetés, a jó álláslehetőségek és társadalmi befogadás egyértelmű gazdasági megtérülést biztosítanak ”

TÁRSADALMI BEFOGADÁS ÉS A SZEGÉNYSÉG ELLENI KÜZDELEM

Miközben az EU történelmének legsúlyosabb társadalmi válságát éli, a 2010-es európai év lehetőséget kínál arra, hogy lendületet gyűjtsünk, új partnerségeket építsünk ki és cselekedjünk. A szegénység jelenléte a világ egyik leggazdagabb térségében komoly kérdéseket vet fel. Bár az elmúlt évtizedekben általában nőtt az életszínvonal, csaknem 84 millió európai – az EU népességének 17 %-a – él a szegénységi küszöb alatt.

Minden forrás kiaknázása

E kihívás kezelése komplex megközelítést igényel, melynek része a szerkezeti és egyéni tényezők elemzése, eszközök széles tárházának alkalmazása, valamint a regionális és nemzeti szereplők mobilizálása is. Egy ilyen többdimenziós megközelítés állt az EU fellépésének középpontjában. Az évek során egy „szociális Európa” körvonalai rajzolódtak ki egyre határozottabban a munkahelyteremtést és jobb munkakörülményeket támogató, az oktatást, valamint a társadalmi és területi kohéziót előmozdító és a hátrányos megkülönböztetés ellen fellépő szakpolitikákon és programokon keresztül.

Az EU 2010-ig sem várt ölbe tett kézzel, hogy a szegénység kihívásával szembenézzen. 2000-ben a tagállamok egy innovatív közös stratégiát fogadtak el a társadalmi befogadásra vonatkozóan, amelynek részeként meghatározták nemzeti terveiket és közös céljait, és sokat tanultak egymástól olyan fontos területeken, mint a gyermekszegénység, a minimális jövedelem vagy a hajléktalanság problémái.

Új lendület a csata megvívására

Még mindig sok azonban a teendő: a 2010-es európai év célja, hogy a meglévő eszközökre építve új lendületet adjon a cselekvésnek Európa-szerte. Négy, különböző szakterületen átvívelő célkitűzés áll a kampány középpontjában:

- Figyelemfelhívás a szegénység EU-beli valóságának jobb megértése, a sztereotípiák felszámolása és a szegénység problémájára nyújtható megoldási lehetőségek hangsúlyozása révén.
- Annak az üzenetnek a terjesztése, hogy a szegénység elleni fellépés közös érdek és felelősség, valamint az állami és magánszféra elkötelezettségének kialakítása.
- Az emberek tettere hívása és új lendület nyérése a helyitől az európai szintig.
- A szegénységben élők aktív bevonásának támogatása, és az emberi méltósághoz való joguk megerősítése.

Összesen 29 ország vesz részt és dolgozta ki nemzeti programját az érdekelt felekkel (nem kormányzati szervezetekkel, szociális partnerekkel, alapítványokkal, regionális és helyi önkormányzatokkal) összefogva.

Európa-szerte több mint ezer kezdeményezésre számítanak, amelyek között konferenciák, szolidaritási láncok és iskolai viták éppúgy megtalálhatók, mint a média számára tartandó képzési programok, interaktív játékok és az új szakpolitikai rendszerek tesztelése.

A Bizottság koordinál egy európai kampányt, amely információs eszközök (honlap, kiadványok, videoanyagok stb.) és olyan kulcstevékenységek köré épül, mint egy művészeti kezdeményezés (amely összehozza a művészeti képzésben részt vevő diákokat, a nem kormányzati szervezeteket és az európai szegényeket), újságírói verseny az írott és az elektronikus sajtó képviselőinek, valamint egy „fókuszhat” szemináriumokkal és fórumokkal októberben. A zárókonferenciát a belga soros elnökség fogja megszervezni decemberben.

A kampányban aktív szerepet játszó nem kormányzati szervezetek és egyéb érdekelt felek számos egyéb tevékenységet terveznek még, csakúgy mint más európai intézmények és testületek is. A 2010-es európai év egy közös projekt, ahol az összes érintett szereplőre fontos szerep hárul.

Az év sikere azonban azon mérhető le, hogy milyen mértékben volt képes a szakpolitikai területek programjának formálására a tagállamok és az EU szintjén. 2010 júniusában a Tanács elfogadta azt a célkitűzést, hogy az Európa 2020 stratégia részeként 20 millió embert emeljenek ki a szegénység és a kirekesztés veszélyéből. Szükséges lesz tehát, hogy ezt a fontos lépést hosszú távú, fenntartható fellépések is kövessék minden szinten.

A TÉMÁRÓL BŐVEBBEN:

<http://www.2010againstopoverty.eu/?langid=hu>

KITÖRÉS A SZEGÉNYSÉG ÖRDÖGI KÖRÉBŐL

Az Európai Szociális Alap az emberek munkához jutásának elősegítésébe és szegénységből való kitörésébe fektet be. Tízéves gazdasági stratégiájának részeként az EU a szegénység enyhítésére, az embereknek adott jobb életlehetőségekre fogja helyezni a hangsúlyt.

Habár a tagállamok kormányzatai konkrét intézkedéseket, például minimáljövedelem-rendszereket vezetnek be, mindeközben a szegénység és a társadalmi kirekesztés Európa-szerte problémát jelent. Kezelésük alapvető része az EU elkötelezettségének egy virágzó és befogadó társadalom építése mellett, ahol az egyéneknek joguk van méltósággal élni és aktív szerepet vállalni a társadalomban.

Jobb életlehetőségek

Az EU az „Európa 2020” elnevezésű tízéves gazdasági stratégiája révén jelentős hangsúlyt helyez a szegénység enyhítésére. Ebben az erőfeszítésben hatékony eszköz az Európai Szociális Alap (ESZA), melynek célja, hogy hosszantartó pozitív hatást gyakoroljon az egyének esélyeire az életben.

A szlovákiai Trebišov (Tőketerebes) 3500 munkanélküli roma lakosának például ezen a rendszeren keresztül nyújtanak segítséget. Egy ESZA által támogatott projekt roma munkásokat alkalmaz egy helyi iskola felújításához, melyben több mint 600 roma diák fog tanulni. Ez csak egy példa a sok közül arra, hogyan segíti az ESZA a tagállamokat abban, hogy visszaadják az embereknek függetlenségüket és méltóságukat.

A szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem

A szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai éve során intézkedéseket hoznak, hogy felhívják a figyelmet arra a társadalmi valóságra, amely nem csak a gazdaság számára káros, de egyéneket is megfoszt a reménytől. Az ESZA segíti a tagállamokat erőfeszítéseikben, hogy szembe tudjanak nézni ezzel a kihívással. Egyértelmű, hogy minden szinten lépéseket kell tenni, és hogy az ESZA ebben továbbra is kulcsszerepet fog betölteni.

” Nem kevesebb mint 7 millió ember él Európában kevesebb mint napi 5 euróból ”

Nem csak a romák élnek a társadalom peremén, hiszen Európában 84 millió embert fenyeget a társadalmi kirekesztés. És talán nehéz elhinni, de minden hatodik európai a szegénységi küszöb alatt él. Nem kevesebb mint 7 millió ember él Európában kevesebb mint napi 5 euróból. Hogy ezt a problémát megoldják, nagyjából 76 milliárd eurót (ennek hatod részét társadalmi befogadási kezdeményezésekre) fektettek be olyan projektekbe, melyek célja:

- a munkanélküliek munkához jutásának segítése a szükséges képességek átadásával;
- harc a diszkrimináció ellen, valamint a sérülékeny társadalmi csoportok támogatása abban, hogy a munkaerőpiacra belépjenek és a társadalom aktív tagjai legyenek;
- képzés és oktatás biztosítása, melynek révén hátrányos helyzetű emberek készségeket és képesítéseket szerezhhetnek;
- dolgozók és vállalkozások ösztönzése arra, hogy igazodjanak a gazdasági változásokhoz;
- jobb munkahelyeket és állásokat eredményező összefogások elősegítése.

A TÉMÁRÓL BŐVEBBEN:

http://ec.europa.eu/employment_social/esf/index_hu.htm

Az EU 2010. április 8-án megemlékezett a nemzetközi romanapról

TÁRSADALMI BEFOGADÁS ÉS KOHÉZIÓS POLITIKA – VÁROSI PERSPEKTÍVÁBÓL

A regionális politika közvetlenül igyekszik kezelni a gazdasági nehézségekkel küzdő városi területek problémáit. Az URBAN közösségi kezdeményezés második szakaszában, az URBAN II-ben olyan területeket választottak ki, amelyek sokféle társadalmi és gazdasági kihívással – köztük munkanélküliséggel (ami átlagosan 17 % az URBAN II területein) és szegényes városi környezettel – küszködtek.

Az URBAN II összesen 2,2 millió lakost érintve 70 programot támogatott a 15 tagú EU-ban. A kohéziós politika hozzájárulása 754 millió euró volt, amelyet az érintett országok és régiók egészítettek ki az összesen 1,6 milliárd eurónyi összköltségvetés fedezéséhez.

MIT SIKERÜLT ELÉRNI?

- A 108 ezer képzésben részesült ember több mint fele sérülékeny csoportokhoz tartozott. A képzés révén sikerült leküzdeniük az írástudatlanságot, illetve tovább folytatni tanulmányaikat, hogy beléphessenek a munkaerőpiacra.
- A programok mintegy fele (a 15 esettanulmányból 8) ért el jelentős eredményeket a további vagy új szociális szolgáltatások és erőforrások biztosításával. Az URBAN II alapvető fontosságának bizonyult a jobb szociális szolgáltatások biztosítása terén (például a lakók számára információ, tanácsadást, útmutatást és egyéb támogatást nyújtó szociális központok építésével vagy felújításával).
- 247 közbiztonsági projekt a helyi bűnözés csökkentése érdekében. E projektek között találhatóak polgárőrség, térfelügyelő rendszerek, parkosítás és közvilágítás létesítése együttműködésben a közösségi csoportokkal, valamint helyi őrzáratok szervezése.
- 593 kezdeményezés közösségi kapacitások kiépítésére. Egy esetben (Burnley városa az Egyesült Királyságban) ennek hatására 134-en kapcsolódtak be a közösség ügyeinek intézésébe.

Helyi fejlesztés és helyi partnerség

Az URBAN II utólagos értékelésének egyik fontos megállapítása, hogy a projekt sikere nem mutatott összefüggést a megcélzott témával vagy a konkrét eszközzel. A sikeres projektek közös vonása a helyi vezetés és helyi érintettek bevonása volt, kiválasztásukra a szükségletek helyi felmérésével, a helyi érintettek vállalásaival került sor, és megvalósításuk is a helyi lakosok bevonásával történt. A sikertelen projekteket ezzel szemben általában felülről erőltették az emberekre anélkül, hogy a helyiek magukénak érezték volna azokat vagy részt vettek volna bennük.

A helyi partnerségek több mint 80 %-a befogadóként jellemezhető, és sokféle jellegű szereplőt vont be, például közösségi csoportokat, a magánszektor, munkaügyi hivatalokat, képzési szakembereket, fejlesztési ügynökségeket, bűnüldözési szerveket és egészségügyi szolgáltatókat. Az önkéntes ágazatból került ki a projektek vezetésének mintegy 10 %-a és a megvalósításban résztvevőknek még ennél is nagyobb része. Ennek közvetett előnyei voltak hosszú távon, a helyi partnerek körében későbbi projektekre való kapacitásépítés tekintetében. Az Európai Unió jelentős szerepet játszott a kapacitásépítés terén, nem utolsósorban a tapasztalatok kicserélésére létrehozott URBACT hálózaton keresztül.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/expost_reaction_en.htm

URBAN II – kihívások és megoldások

Minden program olyan városi területen valósult meg, amely súlyos gazdasági, társadalmi és fizikai problémákkal küzd. Bár mindegyiket egyedi helyi viszonyok jellemezték és ezen belül a kihívások széles skálán mozogtak, több program foglalkozott az ipari tevékenység megszüntetésével járó tünetekkel (üres telephelyek, magas fokú munkanélküliség, a vállalkozások lassú növekvése és kapcsolódó szociális problémák).

A programok integrált és holisztikus módon kívánták kezelni ezeket a kihívásokat. Mindazonáltal a programokat két fő csoportba lehet osztani:

- társadalmi és gazdasági megújítási csoport, amelybe 40 olyan program tartozott, amelyek a fenti témák egyikére vagy (általában) mindkettőre összpontosítottak és csak kisebb mértékben tartalmaztak fizikai infrastrukturális beruházásokat;
- fizikai megújítási csoport, amelybe 30 olyan program tartozott, amelyek elsősorban erre a kérdésre összpontosítottak és csak kisebb mértékben tartalmaztak gazdasági vagy társadalmi megújítási projekteket.

Fizikai megújítás – az URBAN II segítségével megfordították a városok lepusztulásának folyamatát, közlekedési csomópontokat és új közlekedési létesítményeket hoztak létre, új közösségi létesítményeket (múzeumokat, könyvtárakat és bölcsődéket) hoztak létre, valamint javították a közösségi terek színvonalát. E változások legtöbbször vonzóbbá tették az adott területet.

Gazdasági megújítás – a projektek előmozdították a vállalkozói kedvet és támogatták a vállalkozások létrehozását és növekedését, valamint ipari területek (kis léptékű) fejlesztését. Az emberek munkához jutásának támogatása az URBAN II intézkedéseinek másik fontos aspektusa volt.

Társadalmi megújítás – a projektek számos módon hozzájárultak a bűnözés csökkentéséhez, az oktatás hatékonyságának javításához, a helyi emberek készségeinek fejlesztéséhez és hátrányos helyzetű csoportok (főleg fiatalok) támogatásához.

A társadalmi kirekesztés több fontos demográfiai csoport életét és lehetőségeit befolyásoló kulcsfontosságú tényező volt a legtöbb URBAN II programterületen. Nők, fiatalok és idősek, etnikai kisebbségekhez tartozók, valamint menedékkérők és menekültek mindannyian tapasztalták a társadalmi kirekesztés és hátrányok valamely formáját.

Eszköz a kirekesztés elleni harcban

Az utólagos értékelésben kiemelték, hogy a legtöbb URBAN program támogatta a munkanélküliséggel és a munkalehetőségek hiányával foglalkozó projekteket. Mivel a legtöbb célterületen magas volt a munkanélküliség, ezt az elsődleges problémát igyekeztek közvetlenül kezelni a képzést, munkaerő-fejlesztést, oktatást és készségjavítást célzó projektek révén.

A programok csaknem fele nyújtott támogatást a bűnözés problémáit kezelő projekteknek, melyek között nagy számban voltak jelen a kábítószer-használattal és az antiszociális viselkedéssel kapcsolatos projektek is.

A programok mintegy egyharmadában megtalálhatók voltak kapacitásépítésre és az önkéntes és közösségi ágazat megerősítésére irányuló projektek. A projektek támogatásával ezek a szervezetek növekedtek és fejlődtek, stabilabbá és fenntarthatóbbá váltak, hogy hatékonyan támogathassák a továbbiakban a helyi közösségeket.

Több projekt célzott meg konkrét csoportokat a hátrányos helyzetű közösségekben. A legfontosabb csoportok közé tartoztak a nők, etnikai kisebbségek és (kisebb mértékben) a fiatalok. Úgy tűnt tehát, hogy a projektek a célközösségekben legnehezebben elérhető csoportokra helyezik a hangsúlyt.

HOGYAN MŰKÖDIK A GYAKORLATBAN – DORTMUND PÉLDÁJA

A legfőbb kihívásnak a magas munkanélküliség (különösen a fiatalok és migránsok között), a szegénység és a kirekesztés veszélye, az alacsony iskolázottsági szintek, az egyensúlyát veszített gazdaság, az átlag alatti életkörülmények és a szegénységet sugalló külső kép voltak. A megcélzott területen nagy volt a lakosság mobilitásának aránya, azaz a sikeresebb lakók elköltöztek és helyükre hátrányosabb helyzetű csoportok költöztek be.

A legtöbb erőforrást a vállalkozásösztönzésre és munkahelyteremtésre (42 %), valamint a fizikai és környezeti intézkedésekre (33 %) fordították, míg a társadalmi befogadásra 15 % jutott. A főbb prioritások közé tartozott a munkahelyek teremtése és megőrzése, a városi környezet és lakhatási lehetőségek javítása, új üzleti, lakás- és kulturális célú létesítmények fejlesztése, valamint a társadalmi kohézió előmozdítása.

A program szilárd logikai szerkezettel bírt, melyben szoros volt a kapcsolat a kiinduló elemzésben feltárt problémák és a kidolgozott stratégia között. A programterület erősségeit és gyengeségeit meghatározó tanulmányt kiegészítette a helyi partnerekkel és lakosokkal folytatott intenzív konzultáció, amely biztosította, hogy a program megfelelően tükrözze a helyi szükségleteket és feltételeket.

AZ ETNIKAI KISEBBSÉGEK TÁRSADALMI

BEFOGADÁSA

A ROMÁK PÉLDÁJA

A kohéziós politika fontos szerepet játszik a kisebbségi csoportok életkörülményeinek és integrációjának javításában. Támogatást biztosít széles körű hátrányos megkülönböztetésellenes és befogadási politikán, valamint célzott pénzügyi támogatáson keresztül. Különös figyelmet szentel az átlagosnál sérülékenyebb roma közösségnek: az érdekükben tett közelmúltbeli lépések közé tartoznak többek között a lakáslehetőségekhez, az oktatáshoz és a vállalkozás indításához szükséges kezdeti lépésekhez való hozzájárulás megkönnyítésére tett intézkedések, valamint egy tájékoztató kampány.

A romák Európa-szerte szenvednek a marginalizációtól, társadalmi kirekesztéstől és a rasszizmustól. Tanulmányok szerint a romák számos problémával szembesülnek, különféle jogok (így az alapszolgáltatásokhoz való hozzáféréshez és a munkavállaláshoz való jog) hiányától egészen a faji előítéleteken alapuló erőszak nagymértékű elterjedtségéig.

Mi a tét?

A Bizottság idén adta ki „A romák társadalmi és gazdasági integrációja Európában” című közleményét, amely megadja a jövőbeli intézkedések alaphangját. Kijelenti, hogy a romák helyzete Európában sürgős intézkedéseket igényel, és „teljes társadalmi és gazdasági integrációra” szólít fel.

A dokumentum egyértelmű elkötelezettséget mutat a romák befogadásának irányában és tisztázza, hogy míg az elmúlt két évben előrelépés történt és központibb szerepet játszik a romák ügye a politikai irányelvek meghatározásában, a létező eszközöknek hatékonyabban és integráltabban kell működniük e cél elérése érdekében.

A közleményben számos konkrét, a roma integráció érdekében hozott intézkedést mutatnak be. Ilyen többek között a strukturális alapok célzott felhasználása és a romákat érintő kérdések betagozása a kohéziós politika kereteibe.

A TÉMÁRÓL BŐVEBBEN:

Közlemény a romák társadalmi és gazdasági integrációjáról
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52010DC0133:HU:HTML>

Lakhatás – a finanszírozási lehetőségek bővítése a romák megsegítésére

A lakhatási körülmények javítása létfontosságú eleme a roma közösségek érdekében tett lépéseknek. Az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének megállapításai szerint sokan élnek szegregáltan, túlszűfolt viskókban és lakókocsikban, ahol az ivóvíz-, elektromosáram- és hulladékszállítási szolgáltatások korlátozottak, ezért a rossz higiénés feltételek miatt nem csak egészségügyi problémákkal, de a kényszer-kilakoltatás állandó kockázatával is szembe kell nézniük.

Egy új rendelet reményt ad arra, hogy ez a helyzet megfordítható a rendelkezésre álló ERFA finanszírozási lehetőségek és a roma közösségek sajátos életkörülményei között lévő ellentmondások áthidalásával. Kiterjeszti a romák lakhatási támogatására elérhető ERFA támogatást minden tagállamra, és a finanszírozás most már elérhető lesz a vidéki területek számára is. A pénz elérhető lesz új házak építésére csakúgy, mint a meglévők felújítására.

Roma befogadási kísérleti projekt: mindenre kiterjedő megközelítés az integrációért

Bár a lakhatás a roma integráció egyik fontos aspektusa, más pontokon is szükséges az előrelépés a teljes körű integráció eléréséhez. A Regionális Politikai Főigazgatóság olyan kísérleti projektet indított el, mely számos területet integrál:

- A kora gyermekkori oktatást és gondozást népszerűsítik a „Jó kezdet” projekt segítségével, amely nagyobb hozzáférést biztosít az oktatáshoz és a gondozási szolgáltatásokhoz roma gyerekek számára 6 éves korig.
- Az önfoglalkoztatás magasabb szintjei érhetőek el – különösen nők esetében – a vállalkozásalapítási projektek mellett indított, mikrohitel biztosítást támogató projekten keresztül.
- Hogy felhívják a nyilvánosság figyelmét a romák ügyére, jelentős sporteseményeket célzó rasszizmusellenes kampányokat indítanak hírességek bevonásával Olaszországban, Romániában, Albániában és Bulgáriában.

A 10-12 milliósra becsült roma népesség az Unió legnagyobb etnikai kisebbsége.

A BIZOTTSÁG A KÖVETKEZŐ ÖSSZEGETTEL TÁMOGATJA A KIVÁLASZTOTT PROJEKTEKET:

Kora gyermekkori oktatás és gondozás (Roma Oktatási Alap):
1,9 millió euró

Önfoglalkoztatás és mikrohitel (Polgár Alapítvány):
1,4 millió euró

Tájékoztató és figyelemfelkeltés (Spolu Nemzetközi Alapítvány):
0,9 millió euró

BŐVEBBEN AZ EURÓPAI UNIÓRÓL ÉS A ROMÁKRÓL:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=518&langId=hu>
http://ec.europa.eu/regional_policy/themes/employment/index_hu.htm

BEVÁNDORLÓKAT VÁLLALKOZÁSHOZ SEGÍTŐ REGIONÁLIS ALAPOK

Arab édességek, thai masszáz, szusi... különböző vállalkozások, melyekben a közös elem: női vállalkozók hozták őket létre. Az idei év RegioStars-díjnyertes mikrofinanszírozási intézete Svédország délkeleti részén abban segíti a külföldi származású nőket, hogy elindíthassák vállalkozásaikat és hozzájárulhassanak az Európai Unió regionális versenyképességi és foglalkoztatási célkitűzéseikhez.

„Van benned lendület. Vannak ötleteid. Saját vállalkozást akarsz.” Így szólítja meg a weboldal a pénzügyi rendszerekből kirekesztett nőket, hogy hozzák létre saját cégüket. Ezek a – legtöbb esetben – munkanélküli nők akár 26 ezer euróig terjedő támogatásban részesülhetnek. Mi több, személyre szabott segítségre is jogosultak a vállalkozás elindításának minden szakaszában.

A növekedés motorjai

Az előzőleg a szociális segélyektől függő nők szerepének átalakítása a regionális növekedés motorjaivá az egyik hihetetlenül pozitív aspektusa az intézménynek, amely 2009. szeptember 11-én nyitotta meg kapuit. A 80 nőből, akik vállalták a kihívást, 15 már elindította saját kisvállalkozását és ezáltal 20 új munkahely jött létre.

Szakképzett üzleti tanácsadók konzultálnak olyan nőkkel, akiknek kevés az esélye a munkaerőpiacra való bejutásra. Személyes kapcsolatot alakítanak ki velük, motiválják őket és beléjük ültetik a „meg tudod csinálni” érzést. Beszélnek velük az ötleteikről, amelyek aztán életképes üzleti tervekké nőnek ki magukat. A támogatás az indulás után is folytatódik, hogy ne csak a túlélést, hanem a stabilitást és a terjeszkedést is biztosítsák.

A befektetés a Sormlands Savings Bank, a JAK Members Bank és az Ekobanken támogatásával vált lehetővé, és négy megyét (Sodermanland, Ostergötland, Vstra Gotaland és Stockholm megyéket) fed le a hároméves időszakban.

A mikrofinanszírozási intézet (MFI) 340 000 eurót kapott az ERFA-tól 3 éves időtartamra.

KINYÍLÓ AJTÓK

Azoknak a nőknek, akik híján vannak a kapcsolati hálónak, hiteltörténetnek vagy vállalkozási tapasztalatoknak, egy kis összegű kölcsön lehet az ugródeszka egy ötlet megvalósításához. Ez történt Kholoud Yamani esetében is. A Jordániából származó nő csak 2003-ban érkezett Svédországba. És bár fizikusi diplomája és 14 évnyi, az ENSZ-nél szerzett munkatapasztalata volt, egyedül képtelen volt legyőzni a nehézségeket, melyek megakadályozták egy kisvállalkozás beindításában Svédországban.

Akik nem beszélnek folyékonyan svédül és a segélyektől függnék, azoknak nincs hozzáférésük a svéd pénzügyi piacokhoz. Mivel nem igazán tudta, hol kezdje, sokat küszködött egészen addig, míg a megyei tanácsnál azt nem ajánlotta neki valaki, hogy lépjen kapcsolatba az MFI-vel.

Az első beszélgetéstől kezdve minden megváltozott. Az ajtók kinyíltak. A JAK Members Bank tízezer eurós kölcsönt hagyott jóvá a számára. Ebből a pénzből megvette a szükséges eszközöket és hozzálátott, hogy megtalálja a vevőkerét. Most hazájából, Jordániából származó receptek alapján készült szárított datolyás édességeket árul. A legnagyobb áttörést az jelentette számára, mikor megkérték, hogy duplázza meg a termelését és a süteményeit Svédország egyik legnagyobb szupermarketében is értékesítse. Termelése napi 200 süteményről 700-ra emelkedett.

A hároméves utókövetési terv keretein belül még mindig kap támogatást az MFI-től, amely segíti őt minden jogi és pénzügyi kérdésben. Terjeszkedni is tudott, és a cége most már takarítási szolgáltatásokat is vállal.

Hasonló a története a Thaiföldről érkezett Thitapha Ekbergnek, aki masszázsszalont nyitott, valamint Wannamon Lofgrennek, aki Katrineholm központjának első szusziétermét nyitotta meg.

A TÉMÁRÓL BŐVEBBEN:

Erről a projektről további információt itt talál:

<http://www.mikrofinansiering.se/>

ÚJ UNIÓS ESZKÖZÖK A MIKROHITEL IRÁNTI KERESLET KIELÉGÍTÉSÉRE

Több EU-intézmény összefogott, hogy behozza a lemaradást a nem hitelképes vállalkozóknak nyújtott mikrohitelbiztosítás terén.

Sokan azok közül, akik vállalkozást szeretnének indítani vagy egy már meglévőt bővíteni, nem tudnak elegendő biztosítékot felmutatni ahhoz, hogy hagyományos banki kölcsönhöz jussanak. Ennek eredményeképpen a mikrohitel – azaz a 25 000 eurót meg nem haladó összegű kölcsönök – iránti kereslet a becslések szerint eléri a 700 000 új igénylést és a 6,3 milliárd euró összértéket.

Bemutatkozik a JASMINE...

A Regionális Politikai Főigazgatóság válasza ezekre az igényekre egy új eszköz, az európai mikrofinanszírozási intézményeket támogató közös program (Joint Action to Support Microfinance Institutions, JASMINE). Az Európai Beruházási Bank és az Európai Parlament által közösen alapított eszköz finanszírozást és technikai segítséget nyújt a nem banki mikrofinanszírozási intézmények (mfi-k) részére. Az mfi-k számának növelésével és a már létezők kapacitásának és megbízhatóságának fejlesztésével több vállalkozó juthat majd kölcsönhöz, lehetővé téve számukra, hogy ötleteikből életképes vállalkozásokat hozzanak létre.

A JASMINE keretein belül kötött első beruházási megállapodást 2009 szeptemberében írták alá. A belga központú CoopEst alap, amely mfi-k számára biztosít mikrohitelbiztosítást Közép- és Kelet-Európában, körülbelül 1,8 millió eurós előirányzatban részesült.

„Ahelyett, hogy szükségtelen versenyt generálnánk a sok mikrohitelbiztosító bankintézetrel, megpróbálunk szinergiákat elérni és betömni azokat a hézagokat, ahol a bankok nem tudnak közbenjárni a mikrovállalkozások segítségével járó magas költségek miatt – mondta el Philippe Delvaux, a Regionális Politikai Főigazgatóság JASMINE koordinátora. – Érdemes megjegyezni, hogy kezdeményezésünket [...] nagy érdeklődéssel kíséri a banki ágazat is”.

Az új kezdeményezés, amely kiegészíti a mikro-, kis- és középvállalkozásokat támogató közös európai források (Joint European Resources for Micro to medium Enterprises, JEREMIE) nevű eszközön keresztül biztosított mikrohitelkínálatot, egy kísérleti időszakkal indul, melyben korlátozott számú mfi vesz részt. Első lépésként az Európai Beruházási Alapon belül megalakult JASMINE csapat kiválasztott 15 mfi-t, melyek fejleszteni vagy bővíteni kívánják szolgáltatásaikat. Körülbelül kétszer ennyien fognak majd részesedni a technikai segítségnyújtásból 2011 folyamán, az EBA által az utolsó negyedévben közzéteendő második felhívást követően.

Egy erre szakosodott ügynökségtől kapott minősítést követően a kiválasztott mfi-k célzott képzést kapnak, amely négy területre koncentrál: igazgatás, pénzügyi vezetés, az információs rendszerek minősége és kockázatkezelés. Olyan üzleti támogatási szolgáltatásokat is igénybe vehetnek, mint egy online adatbázis használata, a jó gyakorlatokkal kapcsolatos tanácsadás, valamint hozzáférés egy postafiókhoz, amely válaszokat ad a JASMINE-nal és a mikrohitellel kapcsolatos kérdésekre. Készül egy önkéntes magatartási kódex is az mfi-k részére. „Bár ez nem kötelező, szeretnénk, ha az mfi-k referencia-kézikönyvévé válna” – mondta Delvaux.

A kísérleti időszakra körülbelül 55 millió euró értékben különítettek el különböző forrásokból származó pénzeszközöket.

...és a PROGRESS

Folyamatban van egy kiegészítő funkciókkal ellátott eszköz létrehozása is. A Bizottság Foglalkoztatási, Szociális és Esélyegyenlőségi Főigazgatósága által életre hívott PROGRESS mikrofinanszírozási eszköz ki fogja egészíteni a JASMINE-t azzal, hogy bővíti a hitelkínálatot saját vállalkozás beindítását tervező munkanélküliek, valamint munkájuk elvesztése által fenyegetett és sérülékeny társadalmi csoportokba tartozó emberek számára.

A rendelkezésre álló eszközök első részletét pénzügyi közvetítők számára teszik majd elérhetővé, akiket keresztül a kedvezményezettek számára a hiteleket folyósítják majd, de ezt később más pénzügyi termékek is követni fogják. A JASMINE-től eltérően a PROGRESS nyitott úgy a bankok, mint nem banki intézmények számára is.

A PROGRESS legfeljebb 100 millió euró összeget fog rendelkezésre bocsátani a 2010 és 2013 közötti időszakban, teljes hatása azonban várhatóan többszöröse lesz ennek. Az eszköz a tervek szerint 2010 végére lesz elérhető.

A TÉMÁRÓL BŐVEBBEN:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=836&langId=hu>
http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jjj/micro_en.htm

ÉRVEK A KÖZÖSSÉGI ALAPÚ

GONDOZÁS MELLETT

Idősgondozók képzése a regionális alapok támogatásával Spanyolországban

Európa-szerte több mint egymillió gyermek és felnőtt él tartós bentlakásos intézményben. A népesség elöregedésével ez a szám tovább fog nőni. Ugyanakkor sok szakértő úgy véli, hogy hosszabb idő eltöltése ilyen intézményekben káros az egyénre. Ebből fakad az „intézményektől való függetlenítés” és a közösségi alapú gondozás felé történő elmozdulás iránti igény, ami egybeesik az Európai Bizottság ajánlásával, és amit hamarosan az EU strukturális alapjai is támogatni fognak.

A kutatók és a szakma képviselői egyetértenek abban, hogy a hosszú ideig intézményekben élő emberek szociális és pszichológiai értelemben egyaránt sérülhetnek, még a megfelelő finanszírozással, jól működő intézmények esetében is. A csecsemőtthonban nevelt gyermekek különösen veszélyeztetettek, mert mentális és fizikai fejlődésük egyaránt visszamaradhat.

Az egyik lehetséges megoldás, hogy a hagyományos intézményi gondozottaknak lehetővé tesszük, hogy a „normálshoz” jobban hasonló életvitelt folytassanak a tágabb közösségben, amiben célzott szolgáltatások segítenek nekik. Ezt a megoldást javasolja számos nemzetközi szerv és nem kormányzati szervezet is. Ugyancsak ezt támogatja az Európai Bizottság, amely 2009 szeptemberében szakértői jelentést adott ki az intézményi gondozás reformjának komplex kérdéséről.

Az EU kész finanszírozni az intézményektől való függetlenítést

A korábbi szociális ügyekért felelős cseh uniós biztosról elnevezett Spidla-jelentés nyolc ajánlást fogalmazott meg az Európai

GÖRÖGORSZÁG PSZICHIÁTRIAI REFORMJA

Az 1980-as évekig Görögország mentális egészségügyi rendszere intézményi alapú és centralizált volt, illetve nem voltak alapellátási és rehabilitációs intézetei. Pszichiátriai gondozás elsősorban az összesen 9000 pszichiátriai beteget ellátó kilenc pszichiátriai kórházban állt rendelkezésre. Ezek az intézmények azonban nem tudták azt a modern ellátást biztosítani, amire szükség lett volna, amint erre nemzetközi szakértők is rámutattak.

A görög kormány a 815/84/EGK rendelettel összhangban megkezdte a pszichiátriai ellátórendszer reformját. A célok között szerepelt az intézményektől való függetlenítés, egy új, közösségi alapú gondozási rendszer kiépítése, valamint a pszichiátriai osztályok dolgozóinak továbbképzése. Négy pszichiátriai kórházat bezártak és új bentlakásos intézményeket hoztak létre. A pénzforrások hiánya, a demoralizálódott személyzet és Görögország pszichiátriai ellátási rendszerében fennálló egyéb problémák azonban fenyegetni látszanak a hosszú távú reformokat.

Bizottság és a tagállamok részére az intézményektől való függetlenítés folyamatának megvalósítására. A jelentés egyértelműen ajánlja, hogy az EU strukturális alapjai prioritásként kezeljék a közösségi alapú szolgáltatásokat az intézményivel szemben. Ennek kihatásait jelenleg vitatják meg széles körben a Bizottságon belül.

Ki vesz részt a reformokban?

Bulgária nem várt az EU-szabályozás kikristályosodására, hanem már belekezdett az intézményektől való függetlenítés folyamatába az árva gyermekek gondozása terén. 2009-ben hét miniszter fogott össze egy új gyermekellátási rendszer összehangolására. Múlt év februárjában az ország elfogadta az intézményektől való függetlenítésre épülő gyermekgondozási stratégiát.

Az új tízéves nemzeti cselekvési terv alapján a cél közösségi alapú szolgáltatások és létesítmények – például sérült gyermekek napköziotthonai – kiépítése mintegy 7000 gyermek és fiatal ellátására. Jelenleg nemzeti pénzforrásokat költenek a fenti célokra, azonban nemrégiben az EU is vállalta az ERFA-ból 25 millió euró, valamint az ESZA-ból 14 millió euró biztosítását több éven keresztül a reformfolyamat céljaira.

Az intézményektől való függetlenítéssel kapcsolatos romániai tapasztalatokra támaszkodva – ahol két évtized alatt mintegy 90 %-kal csökkentették a bentlakásos intézményekben ellátott gyermekek számát – Bulgáriában készen állnak a nagy feladat elvégzésére. „Legsérülékenyebb állampolgáraink életminősége forog kockán, így nem engedhetjük meg magunknak a kudarcot” – mondta Nadia Shabani, a változások fő gyakorlati motorjának számító Bulgáriai Gyermekvédelmi Hivatal igazgatója.

A SPIDLA-JELENTÉSRŐL BŐVEBBEN:

<http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=3992&langId=en>

BEFEKTETÉS A FIATALOKBA

A HATÁROK MENTÉN

A délkelet-angliai Medway és az észak-franciaországi Dunquerque hátrányos helyzetű térségeiben élő fiatalok az Acces projekt révén esélyt kaptak arra, hogy javítsák életminőségüket és könnyebben találjanak munkát.

Az Acces projekt egy 36 hónapos időszakot fog át, amely 2011 novemberében ér véget. A projekt az ERFA-tól 509 947,33 euró összegű támogatást kapott, amely a teljes, 1 019 912,60 euró összegű költségvetés 50 %-a.

A fiatalok esélyeinek javítása volt Medway és Dunquerque önkormányzatainak célja, amikor 2007-ben újtárra indították az Acces projektet. Azáltal, hogy város megújulására és a generációk közötti kapcsolatok fejlesztésére való törekvést előtérbe helyezte, a projekt a kölcsönös bizalom és remény légkörének létrehozására törekedett a két közösségben.

Az egyik megcélzott hátrányos helyzetű környék Medway volt, különös tekintettel White Road és Wayfield településekre, ahol a munkanélküli, oktatáson és képzésen kívül rekedt (Not in Education, Employment or Training, NEET) fiatalok száma egyre növekszik. A francia oldalon hasonlóképpen növekvő tendenciát mutat az ott JAMO, azaz „Jeunes à Moindres Opportunités” néven emlegetett jelenség. Azáltal, hogy nagyobb beleszólást kapnak abba, hogy mi is történjen saját környékünkön, ezek a fiatalok úgy érzik, övék is a közösség és – ami nagyon fontos – van mire büszkének lenniük.

Megtanulni élni

A program a közösségfejlesztés és az állampolgári ismeretek gyakorlati oldalával is megismerteti a résztvevőket. Néhány példa a témákra: otthoni főzés, bevezetés az elektronikába, számítástechnika, KRESZ, tájfutás és szabadtéri sportok, közösségfejlesztés.

Ezenkívül a gyakorlatias francia és angol társalgási órák során a fiatalok kapcsolatokat teremtenek a La Manche csatorna túlsópartján élő társaikkal, és sok új dolgot megtudnak róluk és kultúrájukról. Egy közös videofilmet is készítenek a tevékenységeikről.

A jövőt tervezve

A szakmai fejlesztés ugyancsak az Acces projekt egyik prioritása, különös tekintettel a 2012-es nyári olimpiai játékokra való előkészületekre. A sportünnepségek szervezése, elsősegélynyújtás és rendezvények lebonyolítása is szerepel a fiatalok tananyagában, így az olimpia idején szervezési ismereteiket és nyelvtudásukat is jól fogják tudni hasznosítani.

Szülői tapasztalatok átadása

Szülőnek lenni soha nem egyszerű feladat, de egy hátrányos helyzetű fiatal számára még nagyobb kihívás. Éppen ezért tapasztalt szülőket is bevontak a projektbe, hogy megosszák a fiatal szülőkkel mindazt, ami náluk bevált. A fiatal és a tapasztalt szülőket arra buzdítják, hogy rendszeresen találkozzanak, és közös tudásukra alapozva információs kiadványokat és videókat hozzanak létre, amelyeket aztán átadhatnak másoknak is.

Kreativitás határok nélkül

A sporthoz hasonlóan a művészet is olyan terület, amely kapocs lehet sokféle ember között, függetlenül háttérüktől, koruktól vagy kultúrájuktól. Szakemberek segítségével a fiatalok különféle előadásokat szerveznek, melyekkel új életet visznek a társadalmi kapcsolatrendszerekbe és felkeltik az érdeklődést a művészetek iránt.

A TÉMÁRÓL BŐVEBBEN:

<http://www.acces2seas.eu>

Egy 22 éves résztvevő szavaival:

” A kurzusokon hasznos készségeket tanultam a művészetek és a tervezés területén, például egy bőröndmúzeum létrehozása kapcsán! Sok más tevékenységben is részt vettem: IT támogatásban, diplomáciában, futásban és dobolásban. Fantasztikus élmény volt, és azóta is visszavágom a reflektorfénybe! Először csak önkéntesként akartam segíteni, de a végén teljes jogú résztvevő lettem. ”

Kultúrákat és generációkat egyesít az előadó-művészet

SZÁMÍTÓGÉPES ISMERETEK –

ABLAK A JÖVŐRE

Amikor a Langas j ateitj kezdeményezést 2002-ben útjára bocsátották, Litvániának még csak igen csekély részében – egészen pontosan 11 %-ában – volt internet-hozzáférés. Nem meglepő hát, hogy a lakosság számítógépes ismeretei is hiányosak voltak. Az azóta eltelt időben azonban rohamosan nőtt a hozzáférés, és ezzel együtt a számítógépeket használni tudó emberek száma is. A projektet megalapító magánvállalkozások és az Európai Szociális Alap által finanszírozott Langas j ateitj kezdeményezés nagyon sokat tett annak érdekében, hogy megszűnjön a digitális megosztottság Litvániában.

2002 óta több mint 75 000 litván ember vett részt ingyenes számítógép-kezelői tanfolyamokon. Az egyik legfontosabb kurzus az „Alapfokú számítógépes ismeretek litván e-állampolgárok számára” (Computer Literacy Basics for a Lithuanian E-citizen) elnevezésű volt, amelyet 2006-tól 2008-ig kínáltak. Ezen sok idős, fogyatékossgal élő, illetve távoli területeken lakó is részt vett. Összesen több mint 50 000 felnőtt végezte el ezeket az informatikai és kommunikációs technológiai (IKT) kurzusokat.

A számítógépes ismeretek projekt 2 millió eurós támogatást kapott az Európai Szociális Alapból

Általános hozzáférés, általános érdeklődés

„Nagy örömmre szolgál, hogy érdekes információkra találok és bővíthetem tudásomat. Különösen szeretem a verselemzéseket, amelyeket az interneten találtam. De itt mindenről lehet találni anyagot, még virágokról is” – mondta a nyugdíjas Ina Laurinaityte, aki képes volt készségeit az érdeklődéséhez igazítani.

Mindez a Langas j ateitj szövetség tevékenységének köszönhetően vált lehetségessé, amelyet a társadalom iránt felelősséget érző társaságok, bankok, valamint távközlési és informatikai vállalkozások hoztak létre. Vannak, akik az internetet csak szórakozásra használják, mások azonban a vállalkozásokra gyakorolt pozitív hatást emelik ki.

A kezdeményezés háttérében álló cél az volt, hogy serkentsék Litvánia gazdasági növekedését és emeljék az életszínvonalat, valamint hozzájáruljanak versenyképességük javításához Európában és világszinten egyaránt.

A tanulás iránti lelkesedés

A Langas j ateitj projekt első lépésében ingyen használható, nyilvános internetes állomásokat hoztak létre. A Belügyminisztériummal együttműködésben egy 800 hozzáférési pontból álló hálózatot építettek ki, amelyet 2008-ig működtettek. A fejlesztés a helyi lakosok, különösen a távol eső vidékeken élők javát szolgálta. A helyi önkormányzatok bevonásával a terminálokat könyvtárakban, postahivatalokban, iskolákban, kórházakban és önkormányzati hivatalokban telepítették. Minden hozzáférési ponton 2-5 számítógépet állítottak be.

2006 márciusától 2008 augusztusáig, a projekt megvalósítási szakaszában számítógépes és internetes alapismereteket nyújtó tanfolyamokat tartottak Litvánia hatvan településén. Ezeket 50 400, 16 évesnél idősebb ember vett részt, akik fejleszthették számítástechnikai ismereteiket és ezáltal javíthatták munkaerőpiaci esélyeiket. A résztvevők döntő többsége nő volt.

Ahogy az „Alapfokú számítógépes ismeretek litván e-állampolgárok számára” projekt a végéhez közeledett, nyilvánvalóvá vált, hogy sok résztvevő szívesen fejlesztené tovább újonnan szerzett ismereteit. Így aztán a projekt a Microsoft Korlátlan Lehetőségek (Unlimited Potential, UP) programjának segítségével még tovább lépett és távoktatási rendszert hoztak létre „Az IKT ismeretek elsajátításának korszerű módszerei” címmel. A távoktatási rendszer négy online kurzust foglal magában az IKT-ismeretek fejlesztése terén, amelyekre 2008 óta mintegy nyolcezeren regisztráltak.

A TÉMÁRÓL BŐVEBBEN:

<http://www.langasiateiti.lt/index.php/en>

„A számítógép-kezelői tanfolyamoknak és az internetes hozzáférés bővülésének köszönhetően az emberek kapcsolatba tudnak lépni egymással anélkül, hogy el kellene hagyniuk otthonaikat, hozzáférnek a legfrissebb hírekhez és információkhoz, ki tudják fizetni a számláikat és fel tudják venni a kapcsolatot a helyi szolgáltatókkal” – mondta Zigmantas Janciauskis, a litván mozgássérültek szervezetének képviselője.

ROBOTDALEN – OKOS SEGÍTŐK

A FÜGGETLEN ÉLETVITEL ÉRDEKÉBEN

A robotokról általában személytelen és futurisztikus gépek jutnak eszünkbe. Ám a svédországi „Robot-völgyben” (RobotDalen) kifejlesztett vagy tesztelt gépek örökre meg fogják változtatni véleményünket. Az új egészségügyi és segítő robotok javítani tudják az idősek és fogyatékosokkal élők – egy növekvő számú és gyakran az európai társadalom perifériáján élő csoport – életminőségét.

A több mint 100 km-es sávban elterülő Robot-völgy egy kutatók, fejlesztők, gyártók és egyetemek szoros együttműködésén alapuló vezető robotikai központ Európában. Elsősorban az ipar, a logisztika és az egészségügy különleges igényeit szolgálják ki, és munkájukat a Vinnova nevű svéd kormányhivatal, valamint más svéd hatóságok, egyetemek és a magánszektor is támogatja.

A 2013-ig tartó ernyőprojekt az Európai Regionális Fejlesztési Alapból is támogatásban részesül abból a célból, hogy legalább öt új terméket és öt új gyártóközpontot vagy céget hozzon létre a 2010-ig tartó finanszírozási időszakban. Saját régiójában már eddig is mintegy 150 kisvállalkozás részére tette elérhetővé a robotika és az automatizálás előnyeit. Az uniós támogatás még ismertebbé tette a Robot-völgyben folyó munkát, melynek révén több hasonló európai klaszterrel is kapcsolatba kerültek.

Amellett, hogy svéd és külföldi robottechnikai gyártókat hoz össze, a projekt kórházakkal és más felhasználókkal is szorosan együttműködik az új fejlesztések tesztelése céljából. Már csaknem félúton jár eredeti céljának megvalósításában, ami 30 új termék és 30 új gyártóközpont vagy cég létrehozása a robotika területén.

Egészségügyi robotika

A projekt legújabb fejlesztései között több olyan robot is van, amelyek az idősek vagy fogyatékosokkal élők jobb életminőségét hivatottak biztosítani azáltal, hogy segítik őket a társadalmi kapcsolattartásban és/vagy a független életvitelben. „Az egészségügy területén a feladatunkat inkább az ember, mintsem a robot szempontjából közelítjük meg” – mondta Erik Lundqvist, a Robot-völgy vezérigazgatója.

A Japán Robotszövetség (Japan Robot Association, JARA) becslései szerint a „kiszolgáló robotok” (ide tartoznak a személyi, orvosi és egészségügyi alkalmazások is) akár 24,35 milliárd euró értékű piacot jelenthetnek 2020-ra, ami az ipari robotok piacának több mint kétszerese. A Robot-völgyben úgy vélik, a kiszolgáló robotok piacán ebben az évtizedben várható növekedés legnagyobb része a személyi, orvosi és egészségügyi területeken várható.

NÉHÁNY PÉLDA AZ INNOVATÍV ROBOTIKA TERÜLETÉRŐL

A tavalyi évben bemutatott „Bestic” egy étkezést segítő robot karmozgásukban korlátozott emberek számára. A kis méretű, asztalra helyezhető robotkar végén egy kanál vagy csipesz található, és gombokkal vagy botkormánnyal lehet irányítani. Egy másik hasznos, jelenleg fejlesztés alatt álló eszköz a „Giraff”, amely a kapcsolattartást kétirányú kommunikációs monitorjával lehetővé tevő mobil robot. „Segítségével a családtagok, barátok és gondozók az interneten keresztül is meg tudják látogatni az időseket otthonaikban, éppen úgy, mintha szemtől szemben ülnének egymással” – mondta Maria Gill nővér, az „IKT az idősellátásban” projekt vezetője.

Az idősödő társadalom miatt az okos robotok alapvető fontosságúak az emberi kapcsolatok fenntartásában. A „Genesis” egy nemrégiben bemutatott gép, amely segít az izmok regenerálásában egy betegség vagy baleset utáni lábadozás során. A „Zoom” egy elektromos kerekesszék, amely akár lépcsőn vagy terepen is tud közlekedni. A projekt az egészségügy hatékonyságán is igyekszik javítani, például a „RobCab” nevű robottal, amely a nővéreknek az ágyneműk lecserélésében segít.

A Robot-völgy projekt részére az ERFA-ból egy legfeljebb évi 850 000 euró összegű támogatást ítélték meg a 2008 és 2010 közötti időszakra.

A TÉMÁRÓL BŐVEBBEN:

www.robotdalen.org

Az egyedülálló vázkonstrukció széles körű funkcionalitást tesz lehetővé

ROMA INTEGRÁCIÓ – KAMPÁNY

A VÁLTOZÁSÉRT

Mitől lesz sikeres egy roma integrációs kampány? Miként lehet a problémát azonosítani és a megoldást megtalálni? És ami a legfontosabb: hogyan lehet arról gondoskodni, hogy politikai lépések is történjenek és a változáshoz szükséges feltételek tartósan is fennmaradjanak?

A SPOLU Nemzetközi Alapítvány, egy holland civil szervezet, amely több mint tízéves tapasztalattal rendelkezik a roma szervezetek kiépítése terén, együtt dolgozik a romániai Roma- és Kisebbségpolitikai Központtal, valamint az albániai Roma Active Albania és a bulgáriai Integro nevű szervezetekkel.

Együtt egy olyan kísérleti projektben vesznek részt, melynek célja válaszokat találni a fenti és más kérdésekre. A projekt négy országban kerül megvalósításra az Európai Roma Civil Szervezet (European Roma Grassroots Organisation, ERGO) hálózatának égíse alatt.

A kísérleti projektek célja, hogy megvizsgálják egy bizonyos cselekvési terv megvalósíthatóságát, illetve értékeljék annak hasznosságát. Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, a költségvetési feyelemről és a pénzgazdálkodás hatékonyságáról és eredményességéről szóló intézményközi megállapodás alapján ezeket a projekteket a Bizottság valósíthatja meg a Parlament kérése alapján.

Fellépés az előítéletekkel szemben

A kampány fellép a roma sztereotípiákkal szemben a közéletben és a politikai döntéshozók körében, valamint a roma közösségekben is. Célja nem csupán az, hogy az attitűdöket megváltoztassa, hanem hogy mobilizálja a roma közösségeket és képessé tegye azokat a jövőjüket befolyásoló körülmények megváltoztatására.

Az egyik legfontosabb célkitűzés egy figyelemfelhívó kampány kidolgozása, amely modelleket, módszereket és üzeneteket közvetít. Ennek segítségével mérhető lesz a kampány hatása és az máshol is adaptálható lesz. A SPOLU szándéka az is, hogy egy Fialat Roma Szakemberek elnevezésű fejlesztési programon keresztül az emberi erőforrásokba fektessen be.

Hogyan lehet az üzenetet eljuttatni?

Romániában a Roma- és Kisebbségpolitikai Központ filmek útján fogja megszólítani a szélesebb közönséget. A cél erőt adni a fiataloknak és segíteni őket abban, hogy elkerüljék Bukarest egyik legrosszabb roma gettójába, a Ferentariba való bekerülést. Mindez azért szükséges, hogy kitörhessenek a lakókörnyezetüket sújtó kirekesztés és megfélemlítés ördögi köréből. Az innen származó gyerekeket arra bátorítják, hogy másfajta jövőn gondolkodjanak. Egy dokumentumfilmet is készítenek a Ferentariban való életről, szoros együttműködésben a Stradával, Románia díjnyertes produkciós cégével.

Romániában és Olaszországban sporteseményekre összpontosító kampányokat is szerveznek, amelyek pozitív üzenetet küldenek a nagyközönség számára. Ez az összetevő hosszabb távú elkötelezettséget igyekszik kialakítani a sportszövetségek részéről a romaellenes érzésekkel szembeni fellépés mellett. A Roma- és Kisebbségpolitikai Központ olyan csoportokkal együtt vesz részt ebben, mint az Unione Italiana Sport per Tutti (UISP).

Albániában és Bulgáriában a hangsúlyt arra helyezték, hogy a helyi és regionális hatóságok a romakérdést komolyabban vegyék. Gyakori probléma, hogy a helyi hatóságok a roma ügyeket csak felszínesen kezelik. Még nagyobb probléma, hogy sok roma is passzív vá vált és a fenti helyzetet „normálisnak” tekinti. Következésképpen a roma közösségek csak ritkán vesznek részt egyenrangú félként a helyi önkormányzatok munkájában.

Albánia RAA és Bulgária Integro nevű szervezeteinek fő feladata, hogy integrált megközelítések alkalmazását ösztönözzék a romák befogadását illetően a helyi roma közösségek, települési és regionális önkormányzatok bevonásával. A remélt eredmény a roma állampolgárok nagyobb fokú elismerése egyenlő rangú felekként a politikai döntéshozatal és végrehajtás során.

A projektet a „Roma integrációs módszerek páneurópai koordinációja” elnevezésű kísérleti projekt finanszírozza a „Tájékoztatás és figyelemfelhívás” projektösszete-vőn keresztül.

A projekt időtartama: 2010. június 5 – 2011. december 5.

Az ERFA támogatása: 989 140 euró

Nemzeti finanszírozás: 175 000 euró

Teljes költségvetés: 1 164 140 euró

A TÉMÁRÓL BŐVEBBEN:

www.ergonet.org

A LEGHÁTRÁNYOSABB HELYZETŰEK TÁMOGATÁSA MAGYARORSZÁGON

Nemrégiben indították útjára a mintegy harminc magyarországi kistérség fejlődésének beindítását megcélzó kísérleti programot. A helyi közösségek hozzájárulására és az EU által biztosított pénzügyi háttérre épülő program több száz infrastrukturális, környezeti, közlekedési és idegenforgalmi projektet támogat.

A leghátrányosabb helyzetű kistérségek (LHHK) felzárkóztatási programja a legelmaradottabb kistérségekben nyújt segítséget, amelyek elsősorban az ország északkeleti, déli és délnyugati részén találhatók. A gazdaságfejlesztésre, foglalkoztatásra, oktatásra és roma integrációra összpontosító program számos finanszírozási forrást és operatív programot fog össze újszerű módon.

Az LHHK program teljes költségvetése: 340 millió euró

Az EU Európai Regionális Fejlesztési Alapja és az Európai Szociális Alap a fenti összeg 85 %-át biztosítja a 2007-2013. évi programozási időszakban.

A magyar hozzájárulás: 15 %

A program által megcélzott fő problémák a munkanélküliség, a szegénység, a szegregáció és a hátrányos megkülönböztetés. Magyarország leghátrányosabb helyzetű kistérségeiben él az összlakosság mintegy 10 %-a, egyszersmind a roma lakosság egyharmada. További kihívásokat jelent a gazdasági tevékenységek hiánya, a rosszul működő iskolák, a munkaképes lakosság elvándorlása és az eladósodás növekedése.

Az első Nemzeti Fejlesztési Terv (2004–2006) során Magyarország az átlagosnál nagyobb támogatást juttatott sok ilyen kistérségnek. Az eredmények azonban nem voltak kielégítőek, és a nemzeti hatóságok ráébredtek, hogy további lépéseket szükséges tenni. Erre a helyzetre válaszul hívták életre az LHHK komplex fejlesztési programot, amely az ország 33 legelmaradottabb kistérségét célozza meg az Észak-Magyarország, Dél-Alföld, Észak-Alföld és Dél-Dunántúl régiókban.

Az LHHK forrásokat három magyarországi operatív programon (Regionális, Társadalmi Megújulás és Társadalmi Infrastruktúra OP) keresztül lehet elérni. Az összeg első egyharmadát egyenlő arányban osztják szét, második harmadát az egyes kistérségekben lakók számának (11 000 és 72 000 között) arányában, míg a harmadik harmad az egyes kistérségekben található települések száma (4 és 49 között) szerint kerül felosztásra. Az LHHK program költségvetéséhez több magyarországi pénzügyi eszköz is hozzájárul.

Területi megközelítés, erőforrás-alapú tervezés

A programiroda Budapesten, a Nemzeti Fejlesztési Ügynökségen (NFÜ) található. E központi irodán kívül minden kistérségben két NFÜ-koordinátor, több szakértő, valamint helyi, „befogadó” egyetem is segíti a munkát. Ezek együttesen támogatták a kistérségeket abban, hogy többféle integrált projektet tartalmazó csomagot állítsanak össze a helyi fejlesztési tervekre építve, amelynek alapján lehívhatják az egyes kistérségek számára rendelkezésre álló összeget.

Körülbelül 5000 ember vett részt a projekt tervezésében, ami rávilágít a helyi közösségek bevonásának fontosságára az egyes kistérségekben. „Az LHHK Program egyedülálló Magyarországon: egy olyan új fejlesztési eszköz, amely kistérségeket céloz meg, nem pedig centralizáltabb régiókat vagy megyéket” – mondta Janza Frigyes, az LHHK Program koordinátora.

Az irányító hatóságok által kiválasztott 900 projekt közül mintegy 250 már el is indult. Ezek között található iskolák, óvodák, egészségügyi és szociális intézmények és buszmegállók felújítására, valamint a szennyvíz- és ivóvízhálózatok és árvízvédelmi létesítmények fejlesztésére irányuló projektek. A településeken kívül élő roma közösségek életszínvonalát is javítják azzal, hogy számos összekötőutat felújítanak, valamint több regionális főút építését is tervezik. Nem utolsósorban a program az idegenforgalom fejlesztését is célul tűzi ki, hogy többen látogassanak el ezekbe a jelentős kulturális értékeket is felmutató kistérségekbe.

A TÉMÁRÓL BŐVEBBEN:

www.nfu.hu

AZ ERFA VÁLTOZÁSAI: CSÖKKENŐ BÜROKRÁCIA, NAGYOBB RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ ÖSSZEG

Miközben Európa még a pénzügyi válságok hatása alatt áll, az EU lépéseket tett az Európai Regionális Fejlesztési Alapot szabályozó rendeletek módosítására azzal a céllal, hogy egyszerűsítse a strukturális és kohéziós alapok igazgatási szabályait. A Panorama megvizsgálta a változások várható gyakorlati hatásait.

Az európai gazdaságélénkítési terv kulcsfontosságú része

A még jelenleg is tartó gazdasági válság megrendítette az üzleti bizalmat, növelte a munkanélküliek számát és erősen megerősítette az államháztartásokat. Különösen ezen utóbbi hatás következtében a kormányzatok és a régiók egyre nehezebben képesek a társfinanszírozási részt rendelkezésre bocsátani, ami az európai strukturális alapok beruházásainál alapkövetelmény. 2010. június 16-án az EU új intézkedéseket tett közzé, melyek célja a strukturális és kohéziós alapok igazgatási szabályainak egyszerűsítése. A változások remélhetőleg megkönnyítik az alapokhoz való hozzáférést és meggyorsítják a beruházásokat ebben a költségvetési nyomásoktól terhelt időszakban. A gazdasági válsággal szembeni intézkedések részeként egyes tagállamok számára összesen 775 millió euró összegű előleg kifizetésére kerül sor, amellyel enyhíthetők a sürgető likviditási problémák.

Ezek az új változások egyszerűsítik az eljárás bürokratikus voltát is csökkenteni hivatottak, ezzel is megkönnyítve a támogatások lehívását. A projektek gyakorlati megvalósításának felgyorsítása segíteni fogja a nemzeti és regionális gazdaságokat ebben a válságos időszakban.

A kohéziós politikát szolgáló három alap – az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), az Európai Szociális Alap (ESZA) és a Kohéziós Alap – révén 455 kohéziós politikai program keretében összesen 347 milliárd euró összegű beruházásra kerül sor 2007 és 2013 között az EU régióiban.

A legfontosabb változások:

- **Egységes 50 millió eurós felső határ alkalmazása minden olyan nagy projekt esetén, amelyhez a Bizottság jóváhagyása szükséges**

Az egységes küszöb révén például kisebb léptékű környezeti projektekről a tagállamok önállóan is dönthetnek, így ezek hamarabb elindulhatnak.

- **A nagy projektek több programból való finanszírozásának lehetővé tétele**

Egy jelentős, több régió is áthaladó autópálya-szakasz építése például több regionális programból is részesülhet támogatásban. A korábbi szabályok alapján erre nem volt lehetőség.

- **A speciális pénzügyi konstrukciók alkalmazásának javítása**

Olyan célorientált eszközök létrehozásának lehetősége, amelyek által növekszik az energiahatékonyságra és a megújuló energiaforrásokra beruházott összegek nagysága.

- **A beruházások öt éven keresztül fenntartására vonatkozó kötelezettség enyhítése**

Ezek a szabályok ezentúl csak bizonyos projektekre vonatkoznak, például az infrastrukturális és termelő beruházási ágazatokban. Nem vonatkoznak olyan vállalkozásokra, amelyek szándékukon kívül csődbe mennek.

- **A „bevételestermelő” projektekre (pl. fizetős autópályák vagy földterületek bérbeadásával vagy értékesítésével járó projektek) vonatkozó szabályok egyszerűsítése**

A tagállamokra nehezedő adminisztratív terhek csökkentése érdekében a bevételek alakulását csak a kapcsolódó program végéig követik nyomon.

- **További 775 millió euró összegű előleg elkülönítése**

(4 % az ESZA-ból és 2 % a Kohéziós Alapból) azon tagállamok számára, amelyek az IMF fizetésimérleg-programjának keretében hitelt kaptak vagy GDP-jük 10 %-ot meghaladó mértékben csökkent: e két kritérium alapján ez Észtországra, Lettországra, Litvániára, Magyarországra és Romániára vonatkozik.

- **A kötelezettségvállalások N+2. évben történő visszavonására vonatkozó szabályok alkalmazásának elhalasztása**

Az N+2-es szabályok alapján ha a 2007-re elkülönített támogatást nem használják fel 2009 végéig, akkor az automatikusan visszakerül az EU költségvetésébe. E módosítások révén a 2007-re tett vállalások hosszabb időszak alatt is teljesíthetők.

Mindezek a módosítások kiegészítik azt a számos egyéb kezdeményezést, amelyeket a válság kezdete óta az európai gazdaságélénkítési terv alapján vezettek be.

A TÉMÁRÓL BŐVEBBEN:

http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/recovery/

A Panorama minden számában megvizsgálja két projekt megvalósulását az azokat vezető emberek szemszögéből. Egy ERFA-finanszírozású projekt igazgatásának mély- és fénypontjaiba tekintünk most bele: feltárjuk a problémákat és megosztjuk a megoldásokat.

1.

PROJEKT

A LONGLIFE PROJEKT BELÜLRŐL

Tények és számok

2009 januárja és 2012 januárja között körülbelül 2,3 millió eurót fektetnek be a Longlife projektbe.

Számít a tervezés

Idén júliusban rakják le annak az épület-prototípusnak az alapjait, mely könnyen lehet, hogy a jövő épületeinek modelljévé válik majd. Az új energia- és költséghatékony prototípus a balti-tengeri térség öt országának szakértelmére támaszkodik.

Az 500 oldalas összehasonlító vizsgálat a Dániában, Németországban, Litvániában, Lengyelországban és Oroszországban alkalmazott gyakorlatokat taglalva alkotja meg ennek az új épület-prototípusnak az alapjait. A szándék szerint ez a modell fenntartható, mégis megfizethető alternatívát kínál majd a nemzetközi építőipar számára.

„Ha elég időt töltünk egy projekt pályázatának előkészítésével, időt takarítunk meg a végrehajtás során – vallja Maria-Ilona Kiefel. – Nem szabad alábecsülni a különböző feladatok és elvárások partnerekkel való megvitatásának hasznosságát.”

Összefogás a legjobb eredmények érdekében

A Longlife projekt elmúlt hónapjai a projektben résztvevő országok építőiparának jelenlegi műszaki fejlettségével, az országok adminisztratív követelményeivel, jogi eljárásaival, pénzügyi kilátásaival és demográfiai szükségleteivel kapcsolatos információgyűjtéssel és jelentések elkészítésével teltek.

Megállapították a hasonlóságokat és felfedték a különbségeket, hogy pontosan azonosíthassák, hogyan optimalizálhatók, majd később harmonizálhatók bizonyos építési módszerek. Ennek eredményeként az energiatakarékosságra, a fenntarthatóságra, a források optimalizálására és az alacsony életciklus-költségekre vonatkozó iránymutatások látnak majd napvilágot.

Az iránymutatásoktól az építészeti tervezésig

A nyári félévben Klaus Rückert projektvezető és egyetemi oktató a berlini Műszaki Egyetemen, Josifas Parasonis pedig a vilniusi Gediminas Műszaki Egyetemen tartott előadásokat. Ezen előadások témája egy fenntartható és energiahatékony lakóépület prototípusának kialakítása volt.

Kommunikációs lépések

Egy ilyen széles földrajzi lefedettséggel rendelkező projekt érthető módon kifejezetten magas szintű kommunikációt igényelt a partnerek között. Amint azt Maria-Ilona Kiefel elmondta, nem lett volna elegendő egyszerűen csak e-maileket váltani.

„A Vilniusban tartott szakszemináriumot követően január végén úgy döntöttünk, hogy rendszeresen videokonferenciákat tartunk, ami nagyon hatékony megoldásnak bizonyult. A rendszeres nyomon követés, megfigyelés és bizalomépítő együttműködés mindig a Longlife projekt legfontosabb elemei voltak”

– tette hozzá.

Rugalmasság a szűkös viszonyok közepette

Noha folyamatos volt az előrehaladás, a projekt nehézségekbe ütközött a pénzügyi válság miatt, amikor három partner is kénytelen volt visszalépni. Maria-Ilona Kiefel szerint ez igazi mélypont volt. Bizonyos feladatokat újra kellett szervezniük ahhoz, hogy a Longlife projekt céljait megvalósíthassák.

A Longlife projektnek mind az öt résztvevő országban három partnere van: egy egyetem, egy kormányzati szerv és egy gazdasági társaság. A válság hatására egy német és két lengyel partner is kilépett.

A projekt félidejekor, júniusban szerveztek egy nemzetközi konferenciát Szentpéterváron, ahol a partnerek elhatározták, hogy együttműködnek orosz kollégáikkal.

A TÉMÁRÓL BŐVEBBEN:

http://www.longlife-world.eu/home_en.html

Következő számunkban a Musikpark és a NanoHealth Centre projekteket követjük nyomon, ebben a számban viszont megtudhatjuk, mi történt két másik projekttel – a Versenyképes Egészségügyi Szolgáltatások és a Longlife projektekkel.

2.

PROJEKT

VERSENYKÉPES EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÁSOK

Tények és számok

2008 januárjától 2010 végéig csaknem egymillió eurót fektetnek be a Versenyképes Egészségügyi Szolgáltatások projektbe.

Távol élő betegek életének megkönnyítése

A távoli északi vidékeken élő vesebetegeknek hamarosan kevesebbet kell majd várniuk, mielőtt helyben fogadni tudják őket szakorvosuk, és kevesebb járóbetegnek kell majd az oda-vissza 200 mérföldes (322 km) utat megtennie az invernessi Raigmore Kórházba. A legújabb szolgáltatások segítségével a dialíziskezelésben részesülő betegek kontrollvizsgálatát egy egyszerű videokapcsolaton keresztül is el fogják tudni végezni. A Versenyképes Egészségügyi Szolgáltatások projekt révén a technikai eszközök segítségével lerövidítik az utazási és várakozási időt, ami nagyban megkönnyíti az Európa távoli északi vidékein élő betegek életét.

A projekt koordinátora, Minna Mäkinieni elégedett az eddig elért eredményekkel. „Valójában több új szolgáltatást is bevezettünk kísérleti jelleggel, mint eredetileg terveztük” – mondta el a Finnország, Írország, Norvégia, Svédország és Skócia legtávolabbi régióit lefedő egyik projektről. Ezek a területeken a népsűrűség mindössze 3,5 fő/km².

Jóval több, mint hagyományos ellátás

A projekt jelentős eredményeket tud felmutatni a legutóbbi beszámolóknak óta. Íme néhány példa az újonnan bevezetett szolgáltatásokra.

Videokapcsolatot építettek ki az invernessi Raigmore Kórház urológiai osztálya és a 110 mérföldre (177 km) levő Caithnessi Közkórház között, ezáltal javítva a növekvő számú caithnessi vesebeteg ellátását. Az új kommunikációs csatorna előnyeit a nővérek is élvezhetik, hiszen szakorvosokkal tudnak konzultálni betegek kezeléséről.

Az Oului Egyetemi Kórház specialistái különféle sebek és lábfekélyek kezelését nagyfelbontású videokapcsolat révén távoli egészségügyi ellátóközpontokban is el tudják végezni. A betegek bőrgyógyászokkal, plasztikai sebészekkel és sebkezelő nővérekkel is tudnak konzultálni. Otthoni betegápolóik ugyancsak kérhetnek sebkezelési tanácsokat az arra szakosodott nővérektől. Ez a szolgáltatás nagy könnyebbséget jelent a betegeknek, akiknek immár nem kell a hosszú és gyakran fájdalmas utat megtenni a kórházba.

Modern betegellátás modern eszközökkel

A projekt megvalósítása során számos akadály merült fel, köztük műszaki jellegűek is. Amint azt Minna Mäkinieni elmagyarázta, a meglévő informatikai infrastruktúra nem mindig elégséges az új szolgáltatásokhoz. A hang- és képmínőség Skóciában például leromlik alacsony sávszélességű ISDN kapcsolatok esetén. Az egészségügy „hához szállításához” pedig az is szükséges, hogy a betegek is gyors, nagy sávszélességű kapcsolattal rendelkezzenek, ami idősebb emberek esetében nem mindig adott.

A multidiszciplináris csapatok összehangolása is kihívást jelentett. A projekt sokféle elfoglalt szakember – orvosok, nővérek, egészségügyi ellátószemélyzet, informatikusok és adminisztratív dolgozók – együttműködésére épít, ami sokszor megnehezíti az időpontok egyeztetését. A nemzetközi dimenzió még tovább bonyolítja a helyzetet. Fontos volt a partnerek közötti információáramlás biztosítása, akik személyesen csak évente egyszer találkozhatnak.

Amint Minna Mäkinieni elmondta, számára a projekt leghasznosabb része az volt, hogy az ismeretek megosztása révén sokat tanulhatott a többi partnertől és lehetősége nyílt a rendszer teljesítményének mérésére. A nemzetközi dimenzió ugyancsak segített abban, hogy a kísérleti elektronikus szolgáltatások sikerét és működőképességét elemezni tudják, hiszen az adatokat a partnerországok megosztják egymás között. Mindez aztán további szolgáltatások kidolgozásához vezethet az Északi Periféria régióiban.

Ha Minna Mäkinieninek tanácsot kellene adnia hasonló helyzetben levő kollégáinak, akkor a közösen meghatározott megvalósítási terv fontosságára hívná fel a figyelmet, melynek révén biztosítható a teljes elkötelezettség a különféle célok elérésére. A kihívás most már az, hogy fenntartható szolgáltatásokat építsenek ki, amelyek a Versenyképes Egészségügyi Szolgáltatások projekt után is működnek.

A TÉMÁRÓL BŐVEBBEN:

www.ehealthservices.eu

RÉGIÓK A GAZDASÁGI VÁLTOZÁSÉRT – A FENNTARTHATÓ NÖVEKEDÉS ÚTJÁN

Zöldebb városok Európában, fenntartható megoldások az energia területén, valamint az információs és kommunikációs technológia voltak a fő témái a Régiók a Gazdasági Változásért kezdeményezés 2010. május 20-21-én megtartott éves konferenciáján.

Az innováció és a gazdaság korszerűsítése terén betöltött iránymutató szerepéhez híven a konferencia azt vizsgálta, hogyan tehető fenntarthatóvá a növekedés célzott fellépéseken, fokozott együttműködésen és politikai konszenzuson keresztül.

„A kohéziós politika különösen hozzájárulhat az EU fenntartható növekedést célzó célkitűzéseinek megvalósításához” – mondta bevezető előadásában Janez Potočnik környezetvédelmi biztos, kifejtve, hogy az segítheti az elmozdulást egy forráshatékonyabb, versenyképesebb és zöldebb gazdaság felé.

A konferencia műhelymegbeszélések szervezésével, helyi cselekvési tervek indításával, a 2010. évi RegioStars díjak átadásával, valamint kapcsolatépítésre és jó gyakorlatok cseréjére vonatkozó lehetőségek biztosításával járult hozzá a cél eléréséhez.

Régiók akcióban

Az alkotóműhelyekben új perspektívákat kerestek számos aktuális témával kapcsolatban. A fenntartható IKT megoldásokkal kapcsolatban Luc Soete, az UNU-MERIT Focus elnevezésű maastrichti kutató- és képzőközpont előadója kijelentette, hogy a hosszú távú kutatási és innovációs politikák létfontosságúak lennének az intelligens, fenntartható és társadalmilag befogadó növekedéshez. „Látva a tagállamok költségvetésére nehezedő fiskális nyomást az elkövetkezendő években, elengedhetetlen hangsúlyozni az európai kormányok szerepét és felelősségét a kutatás és innováció támogatásában vállalt hosszú távú elkötelezettség tekintetében” – mondta.

A régiókban és városokban elérendő nagyobb energiahatékonyságról szóló vitához való hozzájárulásként a Barcelona Tartományi Tanács bemutatott egy modellprojektet a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésére irányuló célkitűzés hatékony végrehajtásáról. A városok hálózata fenntarthatósági mutatók kidolgozásával és támogatási szolgáltatások biztosításával járult hozzá a regionális környezetgazdálkodás ügyéhez.

A zöldebb városokról szóló műhelymegbeszélés a belterületi barnamezős területek és szennyezett hulladéklerakó telepek újrafelhasználásának fontosságára koncentrált a városok és régiók fejlesztése érdekében.

Akciótervek „Fast Track” hálózatokra

A konferencián indították útjára az innovációra, fenntarthatóságra, integrációra és társadalmi befogadásra összpontosító, úgynevezett „Fast Track” hálózatok létrehozására irányuló helyi cselekvési terveket. A konferencia folyamán több ilyen hálózat gyakorlati tapasztalatairól is beszámoltak. A torinói városi tanács bemutatta az „Egészséges Közösségek Építése” elnevezésű helyi cselekvési tervet, egy olyan kezdeményezést, mely a fenntartható növekedés társadalmi aspektusait illusztrálja: az egészséggel kapcsolatos ügyeket városi környezetben népszerűsítő projekt az összehangolt fellépések szükségességét hangsúlyozza különböző politikai területeken, mint a környezet, a társadalom vagy a gazdaság-politika. Példának okáért a társadalmi sebezhetőségén keresztül kialakult egészségügyi problémákat nem lehet egyedül az egészségpolitikán keresztül megoldani.

REGIOSTARS 2010: INNOVATÍV ÖTLETEK DÍJAZÁSA

A konferencia keretében szervezett ceremónián hat regionális finanszírozású innovatív projekt kapta meg a RegioStars Díjat. A nyertesek között van többek között a belga C-Mine Központ egy ipari telep vállalkozói és látogatói központtá történő átalakításáért, egy svéd mikrofinanszírozási intézmény, amely migráns nőknek segít tőkéhez jutni saját vállalkozásuk számára, a litván „Langas j ateitj” szövetség, mely e-szolgáltatásokat népszerűsít az idősek, fogyatékossgal élők és távoli vidéki területeken élő emberek számára, egy új német üzleti modell járóbetegek megfigyelésére, egy gyéren lakott területeket ellátó francia nagysebességű, szélessávú internetprojekt, valamint az esparama.lt honlap-projekt, amely az uniós strukturális alapokról biztosít információt Litvániában. A RegioStars díjat, mely most először foglal magába két CityStars kategóriát, olyan kiemelkedő projekteknek ítélik, melyek ösztönzőek lehetnek más régiók számára.

Példamutató régiók

A résztvevők sok konkrét példát mutattak be az innovatív és fenntartható megoldások terén. Juan Alario az EBB-től ismertette az Európai Helyi Energia Támogatás (European Local Energy Assistance, ELENA) elnevezésű technikai segítségnyújtási eszközt, mely segít a városoknak és régióknak az EBB-finanszírozású fenntartható energia-projektek előkészítésében. Elmondta, hogy az ELENA projekteket úgy tervezték meg, hogy máshol is megvalósíthatók legyenek, ezáltal segítve a jó gyakorlatok terjedését. Az Intelligens Energia európai uniós program által finanszírozott ELENA olyan projekteknek biztosít támogatást, mint a fenntartható építkezés vagy a környezetbarát közlekedés.

A Cseh Köztársaságban az ERFA által társfinanszírozott energiahatékonysági intézkedések az építőiparban a légszennyezés és a CO₂-kibocsátás csökkenését, a cégek számára működési megtakarításokat, valamint zöld munkahelyeket és egészségesebb környezetet eredményeztek.

Egyéb példaértékű projekt többek között az e-kormányzati szolgáltatásokhoz hozzáférést biztosító PIKE-projekt és a B3-régiók „Jobb szélessávú kapcsolatokért” fellépései a digitális megosztottság csökkentése érdekében.

A Régiók a Gazdasági Változásért kezdeményezés 2006-ban indult azért, hogy lehetőséget biztosítson a régióknak a politikák hatékony és koordinált befolyásolására. Finanszírozása az INTERREG IVC és az URBACT II programokon keresztül történik.

A TÉMÁRÓL BŐVEBBEN:

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/sustainable-growth/home_en.cfm

A Régiók Bizottságának fóruma a kirekesztésről

Az Európa 2020 stratégia a „befogadó növekedés” stratégiai célkitűzéssel és a szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelem 2010-es európai évével erőteljesen a reflektorfénybe állította a szegénységet és társadalmi kirekesztést.

Ezzel összefüggésben az EU Régiók Bizottsága június 8-án fórumot szervezett a szegénységre és a társadalmi kirekesztésre adott helyi és regionális válaszokról. A cél az volt, hogy bemutassanak néhányat a számos folyamatban levő fellépésből, ezzel segítve a helyi fellépések beemelését a nemzeti és európai politikákba. A gazdasági válság nyomában járó növekvő munkanélküliség és pénzügyi megszorítások fényében ezek a fellépések még fontosabbá váltak.

A konferencia három szélesebb témára koncentrált: ezek a helyi szociális szolgáltatások elérhetőbbé tétele mindenki számára, az emberek felkészítése a munkaerő-piaci integrációra, valamint a befogadó állampolgárság előmozdítása a városi és vidéki területeken. A szerte az EU-ból érkező helyi projektvezetők és más regionális szereplők megosztották saját tapasztalataikat és kérdések sokféle lehetséges megközelítéséről. A széles skálán mozgó legjobb gyakorlati példákban közös volt, hogy a társadalom hátrányos helyzetű csoportjaira – szegénységben élő gyermekekre, menekültekre és menekültjogot kérőkre, fiatal munkanélküliekre, fogyatékossgal élő vagy hajléktalan emberekre – fókuszáltak.

A záró ülészakon a résztvevők a hátrányos helyzetű egyének sokféle szükségleteinek, valamint az egyéni erősségekre – tehetségre, érdeklődésre, képességekre és képzésekre – építő szemléletnek a mélyrehatóbb megértése mellett érveltek. Ez a szemlélet tükröződött sok olyan sikeres projektben, melyek különösen a lelkesedés és motiváció erősítésére koncentráltak, illetve abban segítettek az embereknek, hogy újra saját kezükbe vegyék életük irányítását. Ahogy egy skóciai projekt összefoglalta: „Ami rólunk szól, de nélkülünk, az nem értünk van”.

IDŐPONT (2010/2011)	ESEMÉNY	HELYSZÍN
2010. október 4-7.	Nyílt napok – a régiók és városok 8. európai hete www.opendays.europa.eu	Brüsszel (BE)
október 13-14.	Az EU Balti-tengeri Stratégiájának Éves Fóruma http://www.bsssc.com/news.asp?id=8657&pid=79&sid=79	Tallinn (EE)
november (később pontosítandó)	Roma befogadás: az adatgyűjtéstől és értékeléstől a tényalapú döntéshozatalig http://ec.europa.eu/regional_policy/	Brüsszel (BE)
november 9.	Mikrofinanszírozási eszközök http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jjj/	Brüsszel (BE)
november 16-19.	Espon-hét (http://www.espon.eu/)	Liège (BE)
november 18-19.	JESSICA és JEREMIE konferencia http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jjj/	Brüsszel (BE)
november 22-23.	Nem hivatalos miniszteri találkozó	Liège (BE)
november 30 - december 1.	Az URBACT éves konferenciája http://urbact.eu/en/header-main/annualconference/	Liège (BE)
december 2.	Városok Fóruma	Liège (BE)
2011. január 31 - február 1.	5. Kohéziós Fórum	Brüsszel (BE)
május 26-27.	Regiók a Gazdasági Változásért konferencia és RegioStars díjátadás	Brüsszel (BE)

A fenti eseményekről Inforegio weboldalunk Eseménynaptár rovatában talál bővebb tájékoztatást:
http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/

A Panorama téli számában közelebbről is megvizsgáljuk az ötödik kohéziós jelentést, amely várhatóan november elején kerül majd elfogadásra.

Ezt követően egy későbbi számunkban körüljárjuk, hogy miként mutatott rá a 2008-ban kezdődött gazdasági világválság azokra a strukturális jellegű problémákra, amelyek a gazdasági és társadalmi fejlettség szintjétől függetlenül több európai országban és régióban fennálltak. Cikkünkben elemezni fogjuk az európai kohéziós politikán keresztül adott különböző válaszokat. A Panorama szívesen fogad a fenti tárgyban írásokat, illetve projektpéldákat.

2011-ben a Panorama foglalkozni kíván a területi együttműködés kérdéskörével is. Ha Ön szeretné olvasóinkkal is megosztani tapasztalatait a fenti témákban, kérdése van, vagy véleményének kíván hangot adni a fenti vagy más bármely más regionális politikai kérdéshez kapcsolódóan, az alábbi címen léphet velünk kapcsolatba:

regio-panorama@ec.europa.eu

ISSN 1725-8219

© Európai Unió, 2010.
Másolat készítése a forrás megjelölésével engedélyezett.

Európai Bizottság, Regionális Politikai Főigazgatóság
Kommunikáció, tájékoztatás,
kapcsolattartás a harmadik országokkal
Raphaël Goulet
Avenue de Tervueren 41
B-1040 Bruxelles
E-mail cím: regio-info@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

